

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

LIDSKÁ PŘIROZENOST

- 8 Rozhovor s misionářkou působící v Kongu – D. Ženatá
- 28 Nová ukrajinská knihovna – J. Hofman
- 30 Konzervatoř EA: úspěšný rok oslav – A. Ondřejková
- 43 Adaptační centrum a ČCE

VE VÍRU VÍRY

Ostrava

23.—25. 9.
2022

www.sjezd22.cz

programy
Saša Jacobea
Petr Gallus
Simona Kopecká
Petr Sláma
Marta Židková
Jeník Lavický
a další

mini food festival
bohoslužby
přednášky
dílny, workshopy
duchovní programy
sportovní aktivity
čajovna
P.U.B.

Sjezd
(nejen)
evangelické
mládeže

kapely
Shizzle Orchestra
Hello Marcel

divadlo
ODVAZ
Konec, začátek (ČFDS)

— Partneři projektu —

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *F. Plecháček*
- 8** Rozhovor s misionářkou Lenkou Schmidt – *D. Ženatá*
- 11** Kam patří žena? – *A. Rozbořilová*

MLÁDEŽ

- 23** Někdo ti klepe na dveře, sjezd evangelické mládeže! – *K. Sojka*
- 24** Pomoc jemu rovná – *J. Pechar*

MOJE CÍRKEV

- 27** V životě na faře není všedních dní – *J. Hofmanová*
- 28** Nová ukrajinská knihovna – *J. Hofman*
- 30** Konzervatoř Evangelické akademie: úspěšný rok oslav – *A. Ondřejková*
- 31** Na faře v Poděbradech vyrobí elektřinu ze slunce – *J. Hofman*
- 33** Interaktivní podklady k rozhovoru o reformě seniorátů – *A. Csukás*
- 35** Demokracie jako téma pro ekumenu? – *J. Hofmanová*
- 36** Poprvé na festivalu Prague Pride – bez předsudků s předsudky – *Z. Turek*
- 38** Vzpomínka na Františka Gregora – *B. Večerek*
- 39** Příklad víry – *K. Roskovcová*

DIAKONIE

- 40** Za naši školu dám ruku do ohně – *A. Šůra*
- 42** Z Ukrajiny až do Diakonie Západ – *A. Stulíková*

SLOVO

- 43** Adaptační centrum a ČCE – *E. Roll a M. Šulc*
- 45** Jsme spolu na cestě – *G. Reininghaus*
- 46** Možnost pro sbory v boji s růstem cen energií – *M. Balcar*
- 47** Paní farářová, pro kterou je církev širším domovem – *J. Potočková*
- 48** Malá vzpomínka na „potulování“ mezi krajany – *P. Brodský*
- 49** Zázrak v konžské buši – *D. Ženatá*
- 51** Z lásky k vědě, umění a knihám – *M. T. Zikmund*
- 53** Poslední slovo – *J. Tomeš*

ÚVODNÍK

Bůh nesení

V následujících měsících budeme muset nejspíš změnit životní styl. Obejít se bez některých věcí, které nám dosud připadaly samozřejmé. V zimě oblečeme svetr navíc, protože topit na pokojovou teplotu zřejmě nepůjde. Odřekneme si chození za kulturou. Auto necháme doma.

Horší podmínky pro život, Damoklův meč chudoby nebo jiných nejistot, které otrásají naší existencí, nutí k úvahám nad tím, co je vlastně podstata člověka. Bez čeho se dá obejít, a bez čeho už ne. Co je člověku vlastní? Přirozené? Mluvíme-li o přirozenosti, naturelu, nabízí se spojení s přírodou – ale člověk se přece jen z živočišné říše vymyká. Stejně tak většina dalších vrstev našeho člověčenství se při bližším pohledu ukáže být kulturně podmíněna – jazyk, právo, společenské zvyklosti.

Člověk je mnohvrstevnatý tvor a je složité probrat se všemi jeho slupkami až k jádru, k lidské přirozenosti. Jisté je, že jsme determinováni svojí tělesnou schránkou, život prožíváme jen s ní a skrze ni. A pak je tu ještě jedna věc. Zdá se, že člověk je přirozeně nadán nějakým smyslem pro víru. Je-li naše tělo horizontálou, kterou jsme spojeni se zemí, pak víra je to, co dává našemu životu vertikálu.

Nejen chlebem živ jest člověk. Rozličné těžké osudy lidí nám ukazují, že materiálně člověk nepotřebuje mnoho. Ostatně, příkladem nám je i Ježíš. Ale právě ona vertikála nám může pomoci přestát i dobu, kdy horizont ztmavne. Nechci podceňovat ničí situaci, chudobu ani jiné existenční potíže, které způsobují utrpení, strach, úzkost. Myslím i na lidi přímo zasažené válkou. Víra se nám ale nabízí jako naděje, jak tyto těžké časy překonat. Dietrich Bonhoeffer píše, že náš Bůh je Bůh nesení. Nesl kříž a nese i nás. A tak věřím, že se můžeme s důvěrou spolehnout, že nás přenesení přes tyto časy.

Adéla Rozbořilová

Tábor v Bělči získal ocenění za systém ohřevu vody sluncem

Tábor Jana Amose Komenského v Bělči nad Orlicí, vlastněný a provozovaný Česko-bratrskou církví evangelickou, získal ocenění Roman Juriga *Eco-Church Award*, které od roku 2017 uděluje Evropská křesťanská environmentální síť (ECEN). Tuto cenu získávají církevní projekty, vznikající se zřetelem na ochranu životního prostředí, které se mohou stát vzorovým řešením i pro další církevní organizace jinde v Evropě.

Tábor v Bělči byl oceněn za systém ohřevu vody za pomoci solárních kolektorů, umístěných na hlavní budově, který zajišťuje teplou vodu v celé hlavní budově tábora, v kuchyni, v jídelně a v letních umývárkách. Porota ocenila, že systém přispívá k ekologičtějšímu provozu areálu, šetří peníze a současně slouží i jako inspirace pro možné podobné systémy ve sborech, domácnostech, firmách či školách tisíců návštěvníků, kteří ročně do tábora zavítají.

Ocenění bylo symbolicky předáno 15. června 2022 v rámci každoročního shromáždění ECEN, které se konalo online a kterého se zúčastnili zástupci církví z celé Evropy.

Poté byl představen tábor v Bělči i samotná Česko-bratrská církev evangelická. Správce tábora Václav Španihel nastínil některé z dalších kroků směrem k úspornějšímu provozu, které se v táboře chystají – výměna starých oken za izolační, vytápění pomocí tepelných čerpadel a splachování tzv. šedou vodou, tedy čistou odpadní vodou, která by jinak skončila bez dalšího využití.

Kromě symbolického uznání získal tábor také finanční odměnu a s odstupem několika týdnů dorazil poštou i balíček s pamětní destičkou, která se bude skvět na zdi v hlavní budově tábora.

Spolu s táborem v Bělči byla cena udělena také projektu SAGE farnosti Sv. Anny v Dublinu v Irsku, v jehož rámci se členové farnosti dlouhodobě účastní různých aktivit sloužících k ochraně životního prostředí – od úsporných úprav kostela až po spolupráci se středoškoláky zapojenými do protestů *Fridays for Future*.

David Pfann, foto: e-cirkev.cz/

Grantové výzvy pro rok 2023 zahájeny. Sbory si rozdělí přes 6 milionů Kč

Tématem podpory tzv. Diakonických a rozvojových projektů pro rok 2023 budou opět: rozvoj sborů, výchova a vzdělávání, diakonická práce a životní prostředí ve sborech ČCE. Žádosti je možné podávat do 15. října 2022 – letos výhradně prostřednictvím nového elektronického systému.

Československá církev evangelická pokračuje v systému podpory rozvojových projektů svých sborů. K rozdělení v roce 2023 je připraveno 6 250 000 Kč. Prostředky slouží k realizaci inovativních záměrů ve sborech ČCE.

Novinkou letošního roku je spuštění nového elektronického systému pro správu grantových projektů. Tento systém usnadní žadatelům vyplňování a odesílání žádostí, stejně jako jejich sledování a proces vyhodnocování.

Lhůta pro podávání žádostí je stanovena od 1. srpna do 15. října 2022.

Tak jako v předchozích ročnících nabízí grantová komise i tentokrát individuální konzultace projektových záměrů, které budou poskytovány dle domluvy. Dotazy posílejte na e-mailovou adresu granty@e-cirkev.cz. Důležitým setkáním bude také on-line schůzka 5. září od 18.00 hod. na odkaze bit.ly/darp2022 – účastníci se na ní dozví další podrobnosti.

Další informace, podmínky, texty výzev i návody, termíny a aktuality najdete na webu církevního ústředí v sekci věnované Diakonickým a rozvojovým projektům (DARP) na adrese bit.ly/darp-cce.

Hof, foto: e-cirkev.cz

Romský holokaust připomnělo setkání na Žižkově

V klubu Husita na pražském Žižkově se v úterý 2. srpna odehrála připomínka výročí romského holokaustu. Druhá náměstkyň synodního kurátora Jana Šarounová připravila k této příležitosti následující proslov:

„V tento den si připomínáme zničení tzv. cikánského rodinného tábora v Osvětimi-Birkenau a vyvraždění Romů a Sintů, kteří v něm v té době za nelidských podmínek ještě přežívali. Nacisté měli jasno v tom, kdo má právo na této zemi žít. Židům, Romům, homosexuálům nebo i lidem s postižením toto právo

nepřiznávali a obłudným způsobem je v koncentračních táborech zabíjeli.

Pokud je upomínalo svědomí a já věřím, že aspoň některé upomínalo, umlčeli ho slepou vírou v ideologii o nadčlověku, který přece potřebuje životní prostor a má na něj právo více než kdokoliv jiný.

Na této zemi má ale právo žít každý, kdo se na ní narodil, a platilo to tehdy stejně jako dnes.

Zabíjením lidí nelze vyřešit žádný problém, žádnou otázku. Civilizované společnosti to vědí a veřejné a otevřené výzvy k něčemu takovému většinou netolerují.

Jiná věc je smýšlení kdesi dole v podhoubí společnosti. Hospodské vtípky nemají často daleko ke schvalování toho, co se dělo v Osvětimi či třeba v Letech, ale lidé se jim smějí. Máme někdy tendenci mlčky tolerovat podobné žerty, či dokonce výroky veřejných činitelů. Výroky, které svou hrubou prvoplánovostí jen podporují hloupé stereotypy a budují mezi námi umělé bariéry. Obzvláště nebezpečné jsou tehdy, zaznívají-li z úst těch, kterým jsme dali důvěru, aby svým hlasem křehkou vládu práva ve společnosti chránili.

A tak netolerujme žerty o zabíjení lidí – ani Romů ani novinářů ani nikoho jiného. Nepřehlížejme útočné výroky na adresu menšin. Tahle uměle živěná nenávisť se pak totiž nemusí zastavit před nikým a před ničím.

Nechť nám výročí, jako je to dnešní, stále dokola připomínají, ožívují a dodávají odvahu k tomu se ozvat, nemlčet.“

Hof, foto: e-cirkev.cz

TÉMA: LIDSKÁ PŘIROZENOST

myslet na sebe až na prvním místě
sáhnout po větším kusu dortu
snažit se stoupat výš
je tak přirozené

uplatnit nárok
znát svá práva
počítat chyby druhých
je tak přirozené

pomoz mi
trpělivý Bože
docela nepřirozeně
postát na konci fronty

*modlitba **Lenky Rídkové**,*

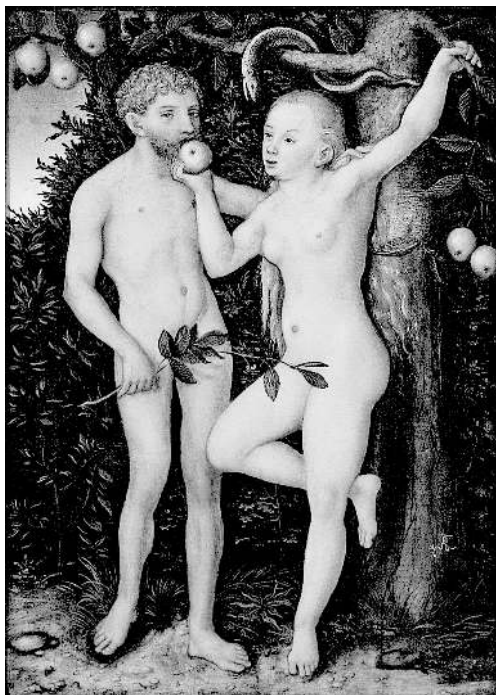
kresba: Magdalena Plíšková

Jsme zlí?

„Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše vás Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí! (L 11,9-13)“

Už léta mě zaráží a zneklidňuje, že přímo uprostřed Ježíšova povzbuzení k vytrvalým modlitbám náhle zazní: „...jste zlí...“ Proč nám Ježíš právě tady mezi řeči připomene naši slabost a porušenost? Nejdřív se přitom dozvíme, že jsme schopni i dobrých věcí. Jako příklad Ježíš uvádí vztah otců k synům, péči rodičů o děti. Najdou se jistě i negativní výjimky, ale obecně snad stále platí, že rodiče jsou připraveni pro své potomky udělat a obětovat mnohé a hledají pro ně jen to nejlepší.

Lucas Cranach starší: Adam a Eva

Ne že bychom nebyli schopni udělat něco dobrého. Ale přece s námi není něco v pořádku. A Ježíš to vyjádří velice stručně a bez obalu, skoro mimochodem, jako skutečnost, která je bez diskuse. Mohli bychom ještě zkusit spekulovat, zda nebyl v tu chvíli zrovna našťvaný na

své učedníky, protože se ho pořád na něco vyptávali, a přitom ne a ne mu rozumět. Ale lepší bude popřemýšlet, co to tu Ježíš své církvi vlastně říká.

Protože to prosté konstatování naší porušenosti („hříšnosti“) má svůj dobrý účel. Jestliže přijmeme fakt, že jsme lidé hříšní a že jsme zcela odkázáni na Boží pomoc a slitování, pak si také možná snáz odpovíme na otázku, jestli ještě vůbec má smysl se modlit. Nedávno jsem dolouskal knížku, která začíná právě celou sérií otázek: Jak se má dnešní člověk modlit? A může se vůbec ještě modlit? Najde k tomu chvíli klidu, soustředění a odvahy? Nejdříve jsem si říkal, jestli autor trochu nepřehání, situace snad není tak dramatická. Ale pak jsem si uvědomil, jak často se i na mém modlitebním životě projevuje únava a roztěkanost a kdo ví, co všechno ještě...

Jestliže uznávám, že jsem bytost ve všem odkázaná na Boží lásku a odpuštění, že potřebuji zůstat se svým nebeským Otcem ve spojení, pak snad také s nadějí a radostí přijmu Ježíšovo povzbuzení k usilovným, až neodbytně vytrvalým modlitbám. A nebudu Pána Boha prosit pouze o ryby a vejce a další dobroty, ale především o jeho Ducha. Právě Duch Boží, Duch Ježíšův mi ukáže, jak a za co se vlastně modlit. Připomene mi starosti a nouzi lidí kolem mě, ale i moje vlastní potřeby a problémy, které si možná ani neuvědomuji nebo je úmyslně ignoruji. Osvětlí mi to, co k vlastní škodě přehlížím. Otevře moje uši a srdce Ježíšovu slovu. Duch svatý je tou nezbytnou pomocí, o kterou máme vytrvale prosit, s důvěrou, že to neděláme nadarmo. Vždyť jestliže i my, kteří máme hodně daleko k dokonalosti, dovedeme dát něco dobrého, čím spíše se nad námi smiluje náš věrný a milosrdný nebeský Otec!

František Plecháček, foto: wikipedia.cz

Přirozeným projevem lásky je pomoc tomu, kdo to potřebuje

V Kongu je naprosto běžné, že nejde elektrina nebo neteče voda, a nevíte, kdy to půjde

Lenka Schmidt se narodila v Praze. V šestnácti letech zažila sametovou revoluci, po níž se otevřely netušené možnosti. V touze pomáhat lidem začala studovat psychologii. Na „vlastní kůži“ zažila Boží lásku a brzy poté pocítila volání stát se misionářkou. Pomáhala v dětských domovech, táborech pro mladistvé těsně po válce v Bosně, jako lékařská pomocnice v africké buši. Podílela se na shromažďování a distribuci humanitární pomoci, přednášela o vztahu s Bohem a praktické aplikaci Bible na vysokých školách a kdekoli měli lidé zájem. S manželem Wolfgangem, který pochází z německé Mohuče, strávili deset let v Africe. V roce 2008 adoptovali v Konžské demokratické republice novorozeně Anissku. Nyní žije Lenka s rodinou v České republice, odkud spolu s manželem řídí školní projekty v Kongu.

Věřící křesťankou jste se stala až v dospělosti. Jak to změnilo váš život?

O mé cestě z původně naprosto nevěřící rodiny až k mému zažití Boží lásky se dočtete v manželově knížce *Změň svět láskou*, v 6. kapitole nazvané Lenčin příběh (viz recenze knihy v tomto čísle na str. 49).

Jako odpověď na Boží lásku jste zvolila pomoc africkým dětem. Jak vás to napadlo?

My jsme s manželem tak trochu blázni. Stále jsme se přemisťovali do míst, kde je více a více potřeba pomoci. Říkáme, že jeden krok je z Evropy do Afriky, další krok do Konga a další do buše... Když jsme byli v Zambii a pracovali na distribuci kukuřice na východě země, postižené povodněmi, viděli jsme, že tam už mají takové menší obchodní centrum a věci začínají fungovat. Tak jsme se vydali zase dál, hlouběji do Afriky.

Mnoho let jste strávila v Kongu, pracovala pro německou humanitární organizaci *Aktive Direkt Hilfe* (Aktivní přímá pomoc), která tam postavila dvě školy a zdravotní středisko. Asi je těžké celé toto období shrnout do několika vět, ale přesto: Co bylo nejtěžší a co nejradostnější?

Upřímně – po příjezdu do Afriky jsem chtěla po čtrnácti dnech odjet zase pryč. Vše je tam tak jiné! I když jsem si myslela, že jsem na to připravena, ve skutečnosti jsem nebyla. Ale díky povzbuzení od ostatních z týmu, a především díky Boží lásce a milosti jsem to překonala a prožila tam spoustu vzrušujících let. Většina dobrovolníků vydrží tak dva roky, protože život v Africe je opravdu náročný. V Kongu nevíte, kdy bude elektrina, voda, stále něco nefunguje, je to neustálý boj. Jelikož jsme nepřekypovali financemi, nikdy za těch deset let jsem nežila v obydlí s klimatizací! Ale když jsou velké boje, jsou zase o to větší vítězství! Hodně mě bavilo poznávat jinou kulturu, jak mezi různými zeměmi v Africe, tak i odlišnosti od nás Evropanů (samozřejmě to někdy bylo frustru-

jící). Nejvíc náročné pro mě asi bylo, když jsme pokaždé v nějaké nové africké zemi začínali zase z ničeho. Přijeli jsme s kufry a trochou peněz do úplně cizí země, kde jsme někdy ani nikoho neznali, a museli jsme nejen zjistit, kde je nejvíce potřeba pomoci, ale i sami přežít. Bůh nás ale nikdy nezklamal! Bylo úžasné sledovat, jak pro nás obstaral ubytování, jídlo a vše, co jsme potřebovali. A nejen nám, ale komukoliv, komu jsme se snažili pomoci.

Lenka utěšující dítě v sirotčinci

Vychováváte s manželem dceru, kterou jste si osvojili z konžského sirotčince. Co pro vás znamená tato životní zkušenost? Nádhera! Anisska je úžasná! Bylo to takové nečekané rozhodnutí. Nejdříve to vypadalo, že budeme muset půl roku či déle čekat. Ale najednou, deset dní po návštěvě sirotčince nám zazvonil telefon a volala paní z dětského domova, že mají novorozeně a jestli je chceme. Hned jsme se na holčičku jeli podívat, byly jí dva dny. Když jí byl týden, poprosili nás, abychom si ji vzali provizorně domů, že nemají peníze na mlíčko, oblečení a pleny. Pak trvalo ještě asi dalších osm měsíců dokončit dost komplikované papírování. Jelikož všechno šlo najednou tak rychle, nebyli jsme fyzicky připraveni. Ale další zázrak byl, že sekretářka belgického velvyslance nám akorát asi dva týdny předtím dala krabici s miminkovským oblečením. Dokonce nám někdo daroval i takovou africkou postýlku s moskytiérou. Pak přijely návštěvy z Německa

s dalšími věcmi a moji rodiče a rodina nám také poslali přes kolegu obrovský balík věcí. Jenomže brzy jsme zjistili, že s častými výpadky vody a elektřiny a jednou pračkou pro osm dobrovolníků to s plátěnými plenkami a ručním praním nezvládneme. Pak nám jeden místní sponzor z Libanonu daroval papírové pleny, za které jsme byli velice vděční.

Jsou lidé v Kongu jiní, než je naše (evropská) představa?

Naprosto! Africká kultura je tak odlišná, že je potřeba hodně času, než se jí dá aspoň trochu porozumět. Jejich velkou výhodou je, že jsou přirozeně duchovně založeni. Ať už pozitivně, nebo bohužel i na tu negativní stranu. (Wolf-gang toto téma více rozvádí ve své knížce.) Víra v Boha je jejich přirozená součást. V Kongu i jiných zemích najdete kostely na každém rohu. V podstatě pokaždé, když vyrazíte ven něco zařízovat, potkáte několik lidí, kteří se s vámi rádi pomodlí a přijmou Ježíše. Spousta z nich chce Bibli a křesťanskou literaturu. K misionářům mají velký respekt.

Jsou pro ně dobrá naše evropská měřítká? Musíme počítat s jiným pohledem na řešení společenských i praktických problémů?

Ideální je spolupracovat s lidmi, kteří studovali nebo pracovali ve vyspělých zemích nebo s lidmi z těchto zemí. Všichni členové naší místní organizace *Aktive Direkt Hilfe* mají takovou zkušenost. Lépe pak nalézáme společnou řeč při řešení problémů, které se tam často vyskytují.

V Africe jste se ocitli i ve válečném konfliktu, jednu ze škol poznamenaly boje mezi místními kmeny a tři čtvrtiny obyvatel městečka musely uprchnout ze svých domovů. Tyto události dokážeme nyní lépe pochopit díky válce na Ukrajině. Jak jste tuto situaci zvládali tehdy vy?

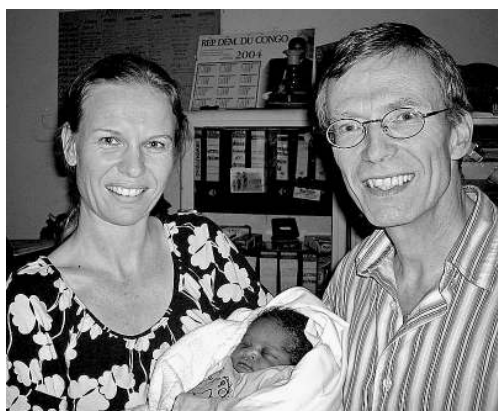

Nejsmutnější je, že převážná většina bojů a konfliktů se děje kvůli zájmům tzv. vyspělých zemí. Není zajímavé, že boje jsou pokaždé v zemích, kde se nachází hodně nerostných surovin, jako třeba právě v Kongu!? Zde naleznete největší naleziště koltanu a kobaltu, které jsou potřeba v telefonech, počítačích a autobateriích. Jsou zde také naleziště diamantů, zlata, mědi atd. Jelikož převážná většina obyvatelstva je chudá, kdo má možnosti se k surovinám dostat a těžít je? A za jakou cenu! (Více na toto téma je zase ve Wolfgangově knížce.) Zažili jsme i převrat a střelení na ulicích. Dokonce velmi osobně – našli jsme na zahradě nábojnici! Ale Boží ochrana je úžasná a nikomu z nás se nic nestalo.

jsme jim studnu a postupně dostavujeme školní budovy pro vyšší ročníky, jak je potřeba.

stavba školy

Lenka a Wolfgang Schmidtovi

Začínali jste znovu na jiném místě a postavili další školu. Jak se to podařilo?

Díky Gilbertovi, členovi naší konžské organizace, jsme objevili další místo daleko od civilizace. Gilbert byl jeden z nejvyšších manažerů zahraniční telefonní společnosti Vodacom a již dlouho nám pomáhal. Díky němu jsme léta mohli telefonovat zadarmo, dokonce nám jejich firma darovala auto. V buši, odkud Gilbert původně pochází, neměly děti po základní škole žádné praktické vzdělání ani práci. Proto jsme pro ně postavili zemědělsko-chovatelskou školu v Mabale (500 km od hlavního města). Stále ještě platíme platy učitelům, vybudovali

Odkud čerpáte novou sílu k pomoci bližním?

Od Boha a z jeho slova! Každé ráno s manželem tak hodinu čteme Bibli a modlíme se. Každý má své limity, ale Bůh nás dokáže vzít daleko za naše vlastní možnosti, což je fakt zábava sledovat! Já bych sama nikdy neměla na to vydat se do Afriky a žít tam deset let!

Co je pro vás v životě nejdůležitější?

Moc miluji Ježíše. Dělat mu radost a pomáhat ostatním, aby ho poznali, je moje životní priorita. Kdyby jen lidé tušili, jak moc je Bůh miluje, jak moc jim může pomoci... Pro mě je to jako život s navigací, nebo bez ní. I bez ní to jde, ale kdo je chytrý, ten ji používá!

Nikdy mě také nepřestane fascinovat, jak opravdu funguje modlitba. Vyrůstala jsem v naprosto nevěřící rodině a ze začátku, když jsem Boha „zkoušela“, jestli funguje, o něco prosila a on mi odpovídal; a já jsem to připisovala náhodě. Pak těch náhod ale bylo už trochu moc a v životě mém a mých blízkých se začaly dít takové věci, že už jsem si byla naprosto jistá – tohle náhody nejsou! Naši blízcí vědí, že máme doma v koupelně vyhrazené místo na dlaždičkách, kam fixem píšeme žádosti o modlitbu od všech, kdo ji potřebují. Když je modlitba zodpovězena, smažeme ji a napíšeme tam další žádost.

Kolikrát mi teď říkají: „Dáš (například) moji bolest zubů prosím, na dlaždičky?“ A my to s radostí děláme, protože je úžasné sledovat, jak to Bůh pokaždé vyřeší.

Co byste vzkázala čtenářům Českého bratra, kteří v Africe asi nikdy nebyli, ale mohou si přečíst knížku vašeho manžela *Změň svět láskou*?

Tahle knížka vám může změnit život! Není totiž jen o Africe. Má schopnost vás nabít, povzbudit

a inspirovat. Existují také webové stránky, kde najdete spoustu fotografií a reakcí od různých lidí (www.w-p-schmidt.com). Mě osobně moc potěšil jeden známý, který když knížku dočetl, přišel k nám domů, postavil se doprostřed obývacího pokoje a řekl: „Tak co můžu dělat?“ Předtím se potýkal sem tam s depresemi, ale po přečtení knížky byl tak povzbuzen, že měl najednou sílu změnit svět!

Daniela Ženatá, foto: archiv manželů Schmidtových

ŽENSKÁ ROVNOPRÁVNOST

Kam patří žena?

Zápolení Edith Steinové o (křesťanskou) hodnotu ženy

„Ještě stále existuje velké množství nemyslicích lidí, kteří se spokojí s omšelou frází o ‚slabém pohlaví‘ či ‚něžném pohlaví‘ nebo také o ‚krásném pohlaví‘ a o tomto slabém pohlaví nebudou mluvit bez soucitného a často též cynického úsměvu, aniž by se hlouběji zamysleli nad podstatou ženy nebo se snažili získat přehled o skutečných výkonech žen,“ posteskla si Steinová ve svojí přednášce *Problémy novějšího vzdělávání dívek*, kterou přednesla v roce 1932.

Ženy v té době zřejmě neměly zrovna na růžích ustláno. Podíváme-li se na dobové pozadí, v němž Steinová svoje přednášky sepisovala, je zřejmé, že k emancipaci ženy z hlediska legislativy i společenského postavení zbývala stále dlouhá cesta. Steinová sama toho byla živoucím příkladem – na poli vědy byla v majoritně mužské společnosti ve značně znevýhodněné situaci. Přestože získala vysokoškolský titul, což bylo samo odivuhodné, byla odsouzena k podřadné profesní dráze (pracovala jako učitelka), neboť

etablovat se v akademické sféře jí bylo jako ženě zapovězeno. Smutným dokladem toho je, že se jí nikdy nepodařilo získat habilitaci (docenturu), přestože učinila několik pokusů – oficiálně kvůli ekonomické situaci, ve skutečnosti však nejspíš proto, že byla žena; jednou z „přítěžujících okolností“ patrně byl i její židovský původ.

Slaboduché bytosti. Historický exkurz

Zde je snad vhodné udělat lehkou vsuvku, která připomene historický kontext doby, v níž Steinová působí. Ocitneme se v meziválečném Německu (Výmarské republice), které svírají stále palčivější ekonomické dopady prohrané první světové války. Na Německo byly uvaleny obrovské válečné reparace (pro představu: Uvádí se, že než byla mezinárodní dohodou Německu v r. 1932 povinnost platit reparace zrušena, odešlo z německé státní pokladny přibližně 68 miliard tehdejších marek, což je v přepočtu přibližně 16 miliard eur), které rotočily spirálu hyperinflace. Nůžky sociálních rozdílů se stále více rozevírají, stát navíc bojuje s vysokou nezaměstnaností. To vyvolává ►

politické problémy, které nahrávají vyostřené rétorice extremistických skupin, které čím dál více získávají na popularitě. Německo nevyhnutelně míří k černému scénáři, který dnes dobře známe: vzestup nacismu a druhá světová válka.

Zmiňujeme-li pojem „ženská emancipace“, bylo by nepřiměřené představovat si feministické tendence současnosti, a už vůbec nepřipadají v úvahu přemrštěné stereotypní obrazy nadvlády žen nad světem a zejména nad muži. Je třeba si uvědomit, že situace ženy v současnosti Edith Steinové byla z pohledu dneška jen těžko představitelná. Až do konce 19. století byla žena chápána jako nesvéprávná bytost, podřízená svému manželovi, který byl pánem domu. Ženy byly zpravidla napůl negramotné (obvyčejně prošly jen minimálním vzdělávacím procesem) a nemajetné, budovat vlastní společenský status či dokonce něco, čemuž dnes říkáme kariéra, bylo pro většinu z nich nepřípustné (volební právo bylo ženám v Německu přiznáno až v r. 1918, v Československu až o rok později). Také do kulturního života mohly ženy až na výjimky přispívat jen nepřímo. Demonstruje to vrstevnice Steinové, anglická spisovatelka Virginia Woolfová, která kdysi prohlásila, že po většinu historie znamenalo slovo „anonym“ ve skutečnosti „žena“. Vzpomeňme například na historičku Růženu Grebeníčkovou, píšící pod pseudonymem Aleš Hauzer, či křesťansky orientovanou básnířku Ludmilu Maceškovou, která musela svoji pravou identitu skrývat za jméno Jan Kameník.

Místo žen bylo dlouhou dobu bez nadsázky v kuchyni, tedy v domácnosti, kde pečovaly o děti a poskytovaly svému muži zázemí. Obecně rozšířeným názorem bylo, že ženy mají oproti mužům snížený intelekt a nejsou proto schopny provádět srovnatelné mentální operace jako maskulinní část populace – což je diskvalifikuje v akademické a vědecké sféře, neboť nejsou schopny dosahovat žádoucích výsledků. Pozitivistickým důkazem pro tento názor byla samotná fyziologie ženy: Objem ženského mozku je totiž v průměru o 100 cm³

menší. Že to odpovídá celkovým proporcím ženského těla, bohužel ženy před přesvědčením o jejich nižší „mozkové kapacitě“ neuchránilo.

Počátek 20. století výše zmíněnou situaci žen lehce zlepšil, paradoxně tomu napomohla i světová válka, neboť chybějící muže zastoupily v jejich profesích, což otevřelo cestu jejich širšímu pracovnímu uplatnění. Přesto má proces ženského zrovnoprávnění před sebou ještě dlouhou cestu. Feminismus v pravém slova smyslu vstoupí na scénu až o více než půlstoletí později, v šedesátých a sedmdesátých 20. století, přesto se už mnohem dříve projevují snahy o to, aby byla pozice ženy společensky, právně, ekonomicky i filosoficky rehabilitována.

Steinová v řeholním oděvu (cca 1938)

Emancipace? Ženská osobitost!

A pokouší se o to právě i Edith Steinová, karmelitánská řeholnice a filosofka, žačka výrazné osobnosti novodobé filosofie Edmunda Husserla. Steinová neusiluje o to profilovat se feministicky; problematika ženství je pro ni legitimní etickou otázkou, s níž se pokouší vyrovnat. Jakoliv samozřejmě Steinová byla pro zrovnoprávnění žen, jejím záměrem nebylo toto téma politizovat.

Problém dosavadního úsilí ženského (emancipačního) hnutí spatřuje Steinová v tom, že dosud sledovalo cíle individualistické. Podle Steinové je však třeba zaměřit se především na pozici ženy ve společenském kontextu. Důsledkem těchto „individualistických“ snah je totiž podle Steinové to, že „v zápalu boje [za zrovnoprávnění žen] se stávalo, že ženská osobitost se zcela popírala. Tím byl argument o neschopnosti žen srovnán ze světa tím nejjednodušším způsobem. Pak samozřejmě nemohla být řeč ani o vlastní hodnotě“. Ideový problém dosud činného ženského hnutí totiž byla snaha dosáhnout ekvivalence mezi mužem a ženou, tedy „vyrovnat se s mužským typem“. V tomto zápase pak ovšem žena zcela ignorovala vlastní typ, odlišnou „podstatu“. Také představa, že žena je pouhý protipól, korektiv nebo snad dokonce doplněk muže, je podle Steinové nedostačující a chabá.

Emancipace ženy se pro Steinovou děje nejdříve před Bohem; v tomto směru jsou pro ni zástupci obou pohlaví rovni, neboť Bůh stvořil člověka – muže i ženu k obrazu svému, a proto se z tohoto pohledu neliší. Tato skutečnost je pro Steinovou naprostým fundamentem a východiskem pro formulování vztahu k „otázce ženy“, která jí slouží jako afirmace teze, že žena není z hlediska hodnotového oproti muži podřadná. Naopak je žena podle Steinové citlivější k naslouchání Božího slova než muž. V tom pak Steinová spatřuje její vlastní hodnotu – „ve zvláštní citlivosti na Boží působení v duši“. Z toho pak vyplývá přirozené nadání k tomu „sama se stát celistvým člověkem“ a zároveň „utvářet celistvé lidi“.

Edith Steinová zastává také postoj rovnoprávnosti žen a mužů v rámci pozemských pořádků. Odmítá tezi, že by hodnotové a společenské určení ženy bylo podmíněno a (před)určeno právě jejím ženstvím. Odmítá tak to, co bychom z dnešního pohledu mohli označit jako genderovou stereotypizaci ženy, která vede k její diskvalifikaci na poli společenském, profesním i intelektuálním. „Žádná žena není *pouze* ženou,

každá má svou individuální osobitost a vlohy stejně jako každý muž a v těchto vlohách má schopnosti k té či oné profesní činnosti, umělecké, vědecké, technické atd.“

Před Bohem jsou si rovni muži i ženy

Rovnost žen a mužů před Bohem (a hypoteticky i před zákonem) však u Steinové nekoliduje s tím, že u zástupců obou pohlaví vnímá odlišně jejich „přirozené lidské poslání“. Pro pochopení tohoto přirozeného poslání ženy je nejdříve důležité porozumět ženské osobitosti. Steinová jmenuje dva zásadní „psychické rozdíly mezi pohlavími“: 1. Muž je zaměřen spíše věcně, je pro něj přirozené věnovat síly věcné oblasti a podřizovat se přitom zákonům této „věci“. Žena je zaměřena osobně. Ráda se účastní celou svou bytostí toho, co dělá. 2. Muž se tím, že se podřizuje určité věcné oblasti, snadno vyvíjí jednostranně. V ženě žije přirozený sklon k celistvosti a úplnosti. Pro utváření svého pojetí ženy čerpá Steinová významně z (žido-)křesťanské tradice. Ta jí slouží nejen jako specifický pramen, ale také jako podloží pro filosoficko-teologickou interpretaci „ženské otázky“. Na biblickém základu pak rozlišuje Steinová trojí poslání ženy: a) manželka, b) matka, c) panna. Z této trojice pak vyvozuje pozici ženy ve společnosti a ve světě. Tyto tři podoby ženy mají silnou symbolickou platnost. Každá z nich totiž manifestuje určitou rovinu mezilidské vztahovosti ženy. Je tu však ještě jeden scelující prvek, který prolíná všechna tři tato ženská určení – princip lásky; ať už je to láska milostná k muži, láska mateřská k dítěti, či láska duchovní k Bohu.

Manželka, matka, panna. Tři symboly ženských vztahů

Obraz ženy-matky symbolizuje v koncepci Steinové vztah ženy k bližnímu. Podstatou *maternitas* je láska, „služebná láska ke všem tvorům“. Tato služebná láska je pomocí, která pomáhá všem tvorům, aby dosáhli dokonalosti, říká Steinová. ►

V případě manželství odmítá vžitý postoj, podle něhož má muž nad ženou moc. Tato ponížená pozice ženy podle ní neodpovídá důstojnosti člověka. Kořeny zmíněné domněnky vysvětluje Steinová tím, že biblicky byl muž stvořen jako první a je tedy ženě nadřazen. Steinová rozbořem téhož textu (Gn 2) tento názor vyvrací. „O vládě nad ženou zde řeč není. Žena je nazývána družkou a pomocnicí a o muži je řečeno, že se k ní přidá a budou jedno tělo.“ Motiv ženy-manželky reprezentuje u Steinové vztah ženy ke světu. Je tedy významově mnohem širší než pouze vztah ženy a muže v manželském svazku. Také v občanské společnosti je žena symbolicky jedním z údů, které jsou nadány rozličnými dary, které mohou a mají využít pro blaho obce.

*ženy demonstrující za volební právo žen
v Německu*

Poslední rovinou ženství je pro Edith Steinovou motiv ženy-panny. Ten v sobě specifickým způsobem dává do vztahu ženu k církvi, resp. k Bohu. „Panenství v nejvyšším a posledním smyslu není ničím negativním: ani pouhým odříkáním, zřeknutím se něčeho, po čem zůstává touha a už vůbec ne něčím, pro co nemá člověk smysl. Panenství je něčím navýsost pozitivním: spojením s Kristem k trvalému životnímu společenství. Musí se pociťovat především v lásce Kristově, která určuje veškeré jednání pravé nevěsty Kristovy v naplněnosti Boží pravdou,“ tvrdí Steinová. Zde se sluší zdůraznit, že hovoří-li o panenství, má tím na mysli počestně, upřímně a zbožně žitý život, jehož hlavní směrůvkou je Bůh. Nevztahuje se k pohlavní čistotě ženy ani k jejímu profesnímu zakotvení (tj. zasvěcený život). Žena může dělat

cokoliv, důležité přitom je, aby vždy byla „dívkou Páně“, jak říká Steinová, tedy aby celým srdcem následovala Krista.

Žena je láska

Ve všech třech zmíněných rolích se objevuje jeden totožný moment: aspekt služby (ať už bližnímu, společnosti/církvi, či Bohu). Zdá se, že právě tento aspekt tvoří jádro Steinové etiky. Nejde přitom o (nevědomé?) potvrzení patriarchálních stereotypů, podle nichž by měla být žena primárně služkou. Steinová ukazuje, že žena není vůči muži svojí podstatou podřadná, ale má plné lidství, neboť k němu je Bohem povoláván každý člověk. Zároveň však vnímá a respektuje psychofyzické odlišnosti obou pohlaví. Žena je podle ní zaměřena více na osobní zkušenost, o věc se zajímá „celou svou bytostí“, zatímco muž je zaměřen převážně věcně. Jedinou hodnotu ženy spatřuje Steinová ve vnímavosti pro Boží působení.

V motivu služby se zrcadlí věrnost křesťanské tradici i Božímu slovu. Služebnost prizmatem Steinové nutně neznamena podřadnost. Akt služebnosti je výsostným projevem lásky, milosrdenství, uznáním hodnoty druhého. Je projevem lásky, která člověka přibližuje k Bohu. Edith Steinová shrnuje: „Nejvnitřnějším formujícím principem ženské duše je láska, tak jak pramení z božského srdce.“

Právě letos v srpnu uplynulo 80 let od tragické smrti této německé filosofky, teoložky a řeholnice. Steinová zůstala oddána principu služebnosti až do úplného konce. Po nástupu nacistů k moci odmítla porušit slib poslušnosti, který svému řádovému společenství dala, čímž se jí zavřela cesta emigrovat mimo Evropu. Záhy byla při razii nacistů zaměřená na pokřtěné Židy zatčena a odvečena do koncentračního tábora. Ještě při přesunu vězňů se starala o děti odloučené od svých matek. Zemřela v plynové komoře vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau nedlouho po svém uvěznění.

Adéla Rozbořilová, foto: wikipedia.cz, ndr.de

OTÁZKA NA TĚLO

OTÁZKA NA TĚLO

Co je pro vás smysluplné sebezapření?

Když se mi podaří udělat něco dobrého pro druhého člověka, pro společenství. Anebo když je něco užitečné pro rozvoj mého vztahu s Bohem. I moje práce občas nějaké sebezapření potřebuje, to mi také dává smysl. Svůj život chápu jako službu. A je mi celkem blízké dát přednost tomu, co potřebuje druhý, před tím, co chci já. (Někdy si od toho ovšem potřebuju odpočinout a myslet také na sebe.)

Aleš Zapletal, jáhen v Pržně

„Smysluplné sebezapření“ chápu jednak jako jedinečné úsilí o dobro druhých – bez něj např. nemůže dopadnout dobře role mateřská (a také) otcovská. Nebo např. akce záchranářů z IZS, kteří, i když zrovna nejsou ve službě, a jsou na dovolené, přesto masírují zkolabovanému srdce, zachraňují tonoucího nebo honí zloděje, protože zachraňovat není jen jejich zaměstnání, ale poslání. Nebo skautští vedoucí, kteří vedle svých povinností pracují mnoho hodin ve svém volnu, aby tábor pro děti byl co nejlepší a plný zážitků. Já pro svůj zdravý rozvoj prostě třídím priority – když se chci něco naučit nebo prostě na sebe беру slabost druhého a nenadávám, nebo jenom mírně a s vtipem.

Helena Wernischová, koordinátorka škol
Evangelické akademie

Smysluplné sebezapření je pro mě i to, že píšu tyto řádky. Nejsem totiž člověk, který by uměl své hloubání příliš široce sdílet. Přesto se pokusím. Smysluplné sebezapření může být rodičovství, manželství nebo skutečné partnerství, ať už osobní, nebo třeba pracovní. Prostě stav, kdy

potlačíme své ego, silné názory a někdy i potřeby. Nic by se ale nemělo přehánět, abychom nepřestali být v jádru sami sebou. Smysluplné sebezapření je pro mě i vymanit se ze stereotypů, v nichž každý žijeme.

Erik Siegl, Středisko humanitární a rozvojové pomoci Diakonie ČCE

Ta otázka je skvělá, protože v sobě už částečně skrývá odpověď. Naznačuje totiž, že sebezapření není cíl samo o sobě, ale „poznáte ho po ovoci“. Sebezapření může být cvičením, askezí v tom pravém slova smyslu (řecké *askeuó*, cvičím), má nás udržovat v bdělosti, v kondici, tělesné i té duchovní. Může být také vyjádřením soucitu či solidarity s někým trpícím. Sebezapření by ale nikdy nemělo vést k tvrdosti srdce, smutku, pocitu nadřazenosti nebo představě, že je Bohu milé samo o sobě.

Pavel Pola, karmelitán od Pražského Jezulátka

ARO, foto: pexels.com

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 28. 6., 19. 7. a 16. 8. vybíráme:

Lidé

- SR udělila a slavnostně předala osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře ČCE Vlastě Groll, Mirjam Markové, Janu Lukášovi a Albertu Rocchinimu.
- SR udělila osvědčení o způsobilosti ke službě kantora v ČCE Emílii Adámkové, Štěpánce Cedidlové, Martě Čablíkové, Pavle Hejlové, Janě Kabrdové, Ladislavě Pfeferové, Regině Váchové, Tomáši Hejdovi a Marku Peňázovi. Synodní senior a synodní kurátor je pověřili k této službě při slavnostních bohoslužbách v Novém Městě na Moravě v neděli 26. 6. 2022.
- SR potvrdila volby farářů – Pavly Janděčkové ve sboru v Opatově a také dočasně za seniorátní farářku Horáckého seniorátu ČCE, Jakuba Hály ve sboru v Jilemnici, Mirosława Edmunda Jelinka ve sboru v Kateřiních, Radka Matušky ve sborech v Horním Slavkově, v Nejdku, v Ostrově nad Ohří a v Podbořanech, Otakara Mikoláše v Horním sboru ve Vsetíně, Tomáše Molnára ve sboru v Trutnově, Miloše Vavrečky ve sboru v Pozděchově a Michala Vogla ve sboru v Uherském Hradišti a dále Světlany Greplové za jáhenku ve sboru v Hodoníně.
- SR pověřila pastorační pracovníky ve sborech – Pavlu Červinkovou ve Stříteži nad Bečvou, Elišku Erdingerovou v Mělníce, Michaelu Křišťůfkovou v Českých Budějovicích, Kryštofa Veselovského

v Přešticích a Petra Zajíce v Kloboukách u Brna.

- SR udělila Martinu Růžičkovi ze sboru ve Zlíně osvědčení o způsobilosti ke službě výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve.
- SR vyslala Julianu Hamariovou a Radmilu Včelnou k duchovenské službě v Diakonii ČCE.
- SR jmenovala na návrh Martinského grémia na dobu jednoho roku Pavla Pokorného administrátorem večerních bohoslužeb v Praze U Martina ve zdi.
- SR vzala na vědomí rezignaci Jiřího Palána na členství v Komisi pro přípravu na rozhovor s lidmi z LGBTQ+ komunity a děkuje za jeho dosavadní službu. SR jmenovala Mikuláše Zoubka členem této komise.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru Václava Hurta, vyjádřila vděčnost za jeho službu ve sborech ČCE i v Jeronýmově jednotě, váží si jeho ochoty i nadále podle potřeby sloužit v církvi a souhlasila se zachováním jeho způsobilosti k ordinované službě faráře.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru Kristýny Malíškové Pilecké, váží si její dosavadní služby a těší se na další spolupráci.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru pastorační pracovnice Jaroslavy Kordiovské dohodou a děkuje za její dosavadní službu.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru Alberta Rocchiniho dohodou.
- SR udělila Janě Hofmanové krátkodobé studijní volno ve dnech 23. 7. – 5. 8. 2022.

- SR se setkala s Martinou Viktorií Kopecovou, farářkou Církve československé husitské a členkou výkonného výboru Světové rady církví (SRC). Tématem setkání byla příprava zářijového valného shromáždění SRC v Karlsruhe, jehož se účastní zástupci ČCE.
- SR se sešla k rozhovoru s Dagmar Hamalovou a jmenovala ji ředitelkou Církevní mateřské školy a základní školy v Sudicích s účinností od 1. 10. 2022 do 30. 9. 2028.

Aktivita

- SR se zabývala rozdělením úkolů, plynoucích z jednotlivých usnesení 4. zasedání 35. synodu ČCE.
- SR se podrobně zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a zprávami o vizitacích ve farních sborech a vzala je na vědomí.
- SR vzala na vědomí rozdělení finančních prostředků na seniorátní diakonické a rozvojové mikroprojekty pro rok 2023.
- SR se podrobně zabývala náměty pro práci komise pro lidská práva a přípravou zadání pro příští období.
- SR přijala zprávu Jakuba Pavlúse o eumenickém studijním kurzu v Josefstalu, který měl letos téma „Neboť Bůh nám nedal ducha bážlivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy (2 Tm 1,7) – Křesťanská identita v měnící se Evropě“.
- SR přijala zprávu Jany Hofmanové ze setkání jihovýchodní regionální skupiny GEKE, které se po dvou odkladech uskutečnilo v květnu ve Wroclawi. Tématem byl především dokument Církve a demokracie, zkušenosti Polska po 2. světové válce i aktuální dění na Ukrajině a pomoc válečným uprchlíkům.
- SR předběžně souhlasila se zapojením ČCE do projektu EU Virtuální církev, který by se realizoval ve spolupráci s Archivem evangelické církve a. a. h. v. v Rakousku.
- SR souhlasila s podáním žádosti o zápis bohémikální části sbírky starých tisků do Centrální evidence sbírek při Ministerstvu kultury. Sbírkou starých tisků ve správě Ústředního archivu ČCE je součástí kulturního dědictví Česko-bratrské církve evangelické. Její část, zahrnující české a slovenské tisky od roku vydání 1488 do roku 1800, byla v roce 2019 z katalogizována Miroslavou Fůrovou. SR poděkovala M. Fůrové za tuto práci.
- SR vzala na vědomí zprávu Západočeského muzea v Plzni, že zapůjčené diorama „Svatba u Broučků“ bylo kompletně zrestaurováno a je v současnosti vystaveno pro veřejnost v Muzeu loutek.
- SR se zabývala stavem digitalizace některých agend, a zejména přípravou datových a mapových podkladů pro rozhovor o možném budoucím uspořádání seniorátů.
- SR projednala návrh smluv souvisejících s prodejem obchodního podílu ve společnosti KALICH, nakladatelství a knihkupectví, s. r. o.
- SR jako zástupce jediného akcionáře společnosti ČCE (A) investiční fond s proměnným základním kapitálem, a. s. schválila řádnou účetní závěrku společnosti, včetně účetní závěrky podfondu ČCE (A) za rok 2021, a výroční zprávu za rok 2021, týkající se jak společnosti, tak i jejího podfondu ČCE (A). Dále jediný akcionář společnosti schválil převedení zisku podfondu za účetní rok 2021 ve výši 12 309 704 Kč do nerozděleného zisku z předchozích období a vzal na vědomí zisk společnosti za rok 2021 ve výši 0 Kč. Auditorské služby pro následující období bude ►

společnosti poskytovat Ernst & Young Audit, s. r. o.

- SR se věnovala rizikům při řízení velkých projektů, spojených s granty a dotacemi ve farních sborech – zejména s ohledem na udržitelnost projektů, předávání informací, odpovědnost statutárních zástupců i seniorátních výborů. SR se bude nadále průběžně zabývat stavem probíhajících projektů.
- SR se zabývala možnými opatřeními v rekreačním středisku Běleč nad Orlicí, kterými chce reagovat na zvyšování cen energií.
- SR se seznámila s projektovým záměrem na rekonstrukci Losova sálu ve farním sboru v Brně II a v souladu s čl. 22 odst. 2 ŘHC vyslovila souhlas s přijetím závazku sboru nad 2 mil. Kč.
- SR souhlasila s přijetím dědictví po Ladislavu Hanusovi.
- SR souhlasila s poskytnutím mimořádného měsíčního příspěvku 5 tis. Kč na kancelář 2. náměstka synodního seniora farnímu sboru v Praze 8 – Libni na období jednoho roku.
- SR se rozhodla poskytnout dar z. s. Evangnet ve výši 50 tis. Kč.
- SR poskytla spolku Někdo ti uvěří, z. s. jako výraz podpory dar ve výši 30 tis. Kč z prostředků fondu sociální a charitativní pomoci.
- SR stanovila termíny zasedání SR během příštího roku. Termíny budou zveřejněny na webu ustredicce.cz v sekci „synodní rada → zasedání synodní rady“.

VZDĚLÁVÁNÍ

Kurz pro budoucí výpomocné kazatele

ÚCK nabízí dvouletý kurz, určený pro laiky, kteří by se chtěli stát výpomocnými kazateli. Kurz v sobě kombinuje teoretic-

kou teologickou přípravu s praktickou částí, ve které si účastníci vyzkouší přípravu a vedení bohoslužeb.

Teoretická část kurzu zahrnuje celkem 15 sobotních setkání (vždy od 10 do 17 hodin) během tří semestrů (celkem 1,5 roku). Jednotlivé kurzy povedou vyučující z Evangelické teologické fakulty UK. První běh teoretické části začne 1. 10. 2022 v Praze. Praktická část začne po roce, tedy od podzimu 2023.

Termíny podzimních setkání:

- 1. 10. 2022 Biblistika: Starý Zákon
- 22. 10. 2022 Biblistika: Nový Zákon
- 5. 11. 2022 Biblistika: homiletická exegeze
- 19. 11. 2022 Systematická teologie pro kázání (Bible, Bůh, člověk, soteriologie)
- 3. 12. 2022 Etika pro kázání (otázky spravedlnosti, partnerství, bioetiky, politiky, médií)

Přihlašování a více informací:

<https://prihlasky.e-cirkev.cz>

Seminář učitelů nedělních škol

ÚCK pořádá 5. 11. 2022 jednodenní setkání učitelů nedělních škol. V rámci programu se bude hovořit např. o tom, jak budovat sbor, o dětech při bohoslužbách a večeri Páně, o práci s dětmi mimo sbor ad.

Toto setkání se koná v prostorách evangelického sboru v Kolíně (Politických vězňů 560, Kolín II, 280 02 Kolín).

Přihlašování a více informací:

<https://prihlasky.e-cirkev.cz>

KAZATELSKÁ MÍSTA

Střešovice hledají faráře

Farní sbor v Praze-Střešovicích hledá faráře. Kontaktní osobou je kurátorka sboru Alena Gottwald, telefon: 602 336 315, e-mail: alena.gottwald@g-in.cz.

Sbor v Brně-Husovicích hledá faráře

FS ČCE v Brně-Husovicích hledá od listopadu 2024 nového faráře.

Ve sboru jsou zastoupeny všechny generace a chceme mít sbor, který je otevřen navenek. Úzce spolupracujeme se školou Filipka (Škola příběhem – církevní základní škola) a brněnským střediskem Diakonie ČCE.

Ve sborovém domě můžeme nabídnout zrekonstruovaný farářský byt 4 + 1, další byt 1 + 1 a v případě zájmu i část sborové zahrady.

Chcete-li se o husovickém sboru (i nezávazně) dovědět více, ozvěte se našemu kurátorovi Jaromíru Klimkovi na telefon +420 777 023 578 nebo e-mail klimek@umime.cz, rád vám zašle rozvojový plán sboru.

Střípky ze sborového života najdete i na našem webu <http://www.ccehusovice.cz/>.

FS ČCE v Praze 4 – Jižní Město hledá faráře

FS ČCE v Praze 4 – Jižní Město hledá faráře s možností nástupu od září 2022 nebo dle dohody později.

V souladu s pravidly povolání kazatelů uvítáme faráře, který bude pečovat o život našeho sboru v oblastech uvedených v „povolávací listině“. Z mnoha činností bychom rádi zdůraznili oživení práce s dětmi a mládeží, sborovou diakonii a širou pojeté vztahy v lokalitě.

Náš sbor je malý a v současné době nemáme zastoupeny všechny věkové skupiny. Přesto věříme, že jsme schopni nabídnout živé společenství a budoucímu faráři i ochotné spolupracovníky. Náš sborový dům poskytuje vhodné podmínky jak pro sborový život, tak pro další aktivity. V neposlední řadě také pro bydlení farářské rodiny.

Kurátorka a staršovstvo sboru by uvítali, kdyby zájemci mohli na adresu kurátor-

ky zaslat krátký dopis, v němž uvedou, v čem spatřují své obdarování a zkušenosti, a oblasti, kterými by rádi obohatili život našeho sboru.

Velmi se na vás těšíme.

kurátorka: Hana Štěpánková,
hana.stepankova@evangnet.cz

FS ČCE v Letohradě hledá kazatele

FS ČCE v Letohradě hledá kazatele na plný úvazek. Byt 4 + kk k dispozici. Znalost AJ a zkušenost z práce se všemi generacemi vítána. Kontakt: kurátor Václav Skalický, vaclavskalicky@centrum.cz, tel: 721 628 774

DIGITALIZACE

Povolávání kazatelů nově probíhá elektronicky

V srpnu byla ve spolupráci se spolkem Evangnet spuštěna elektronická aplikace pro povolávání farářů a jáhnů. Farní sborům ušetří náročnou administrativu a celý proces povolání kazatele značně zjednoduší.

Digitální aplikace znamená především konec ručního vyplňování vzorových dokumentů. Týká se to povolacích listin, nájemních smluv, žádostí apod.

U konce je také shánění fyzických podpisů napříč různými kraji a regiony – všechny dokumenty lze nyní podepsat elektronicky z pohodlí domova. Systém se navíc postará o veškerou výměnu dokumentů mezi všemi zainteresovanými orgány – sborem, seniorátním výborem a církevním ústředím.

Prostřednictvím nové aplikace lze zatím povolat faráře nebo jáhna v jednom farním sboru. Povolání kazatele ve více farních sborech, povolání seniorátních a celocírkevních farářů nebo pastoračních pracovníků prozatím aplikace ►

neumí – v těchto případech se nic nemění.

Aplikaci mohou farní sbory využívat bezprostředně po jejím spuštění. Od 1. října 2022 se už bude povolávání kazatelů odehrávat povinně výhradně přes ni.

Spuštění aplikace je jedním z dílčích kroků procesu digitalizace církevní správy.

Ta má za cíl nahradit zbytečné papírování jednoduchými aplikacemi, šetřit energii i lidské síly a finance.

Smyslem digitalizace je propojit informační databáze tak, aby k odevzdání vstupních dat došlo jen jednou a nadále s nimi už systém pracoval, generoval potřebné listiny a celý proces zjednodušoval na nutné minimum. V případě jakýchkoliv potíží nebo dotazů se můžete obracet na právníka ÚCK.

INZERCE

Nabídka profesionálního ozvučení

Pro plnohodnotné prožívání bohoslužeb je nezbytná výborná srozumitelnost mluveného slova, aby i ti nejstarší bratři a sestry měli možnost soustředěného poslechu. K tomu slouží nejmodernější ozvučovací technika, určená přímo pro kostely a modlitebny, dodávaná a instalovaná firmou OZVUK.

„V poslední době jsme provedli kompletní obnovu ozvučení v kostelech a modlitebnách ČCE například v Poděbradech, Pardubicích, Jablonci nad Nisou či Novém Městě pod Smrkem. Těší nás ale také zvýšený zájem o přenosné reproduktory, které mohou ozvučit venkovní prostranství i pro mnoho desítek lidí; přitom se vejdou do malého kufříku,“ říká MgA. Petr Šoltys, mistr zvuku z firmy OZVUK. „Důležité také je, aby ozvučovací technika fungovala automaticky a nebylo ji nutné během bohoslužeb ovládat. Zkrátka aby stačilo zapnout jeden vypínač a vše bylo

funkční, aniž by docházelo k nepříjemným jevům, jako je zpětná vazba, která se projevuje pískáním nebo houkáním. Co je tedy nejdůležitější pro farní sbor, který uvažuje o zlepšení současného stavu ozvučení? Každý kostel, modlitebna nebo sál má nezaměnitelnou akustiku. Doporučuji nechat si před instalací předvést zvukovou techniku od profesionálů přímo v tom prostoru, pro který má být určena. Bez této ukázky kupujete „zajíce v pytli“ – proto naše firma vždy nabízí bezplatné předvedení.“

Bližší informace naleznete na internetových stránkách www.ozvuk.net nebo na telefonu 608 433 983.

UBYTOVÁNÍ

Sbor ČCE Suchdol nad Odrou hledá nájemníka

Sbor ČCE Suchdol nad Odrou hledá nájemníka pro byt 3 + 1 + 1 v poschodí sborového domu za nájemné 6 500 Kč a aktivní účast na sborovém životě. Telefonický kontakt: 556 736 855 (Daniel Říčan)

KAZATELÉ

Absolventi vikariátu obdrželi osvědčení o způsobilosti k ordinované službě

V pondělí 27. června 2022 synodní rada udělila a slavnostně předala osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře ČCE Vlastě Groll, Janu Lukášovi, Mirjam Markové a Albertu Rocchinimu. Všichni po studiu na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy úspěšně absolvovali také vikariát (roční praxi ve farním sboru), a jsou tedy způsobilí k ordinované službě faráře Českobratrské církve evangelické.

Blahopřejeme a na jejich cestě jim vyprošujeme Boží požehnání.

KAŽDOU NEDĚLI
OD 19:30 V CENTRU PRAHY

VEČERNÍ BOHOSLUŽBY U MARTINA VE ZDI

- * anonymní a otevřené prostředí
- * pro mládež i pro dospělé
- * pokaždé jiný kazatel
- * večere Páně alespoň dvakrát v měsíci
- * po bohoslužbách možnost zajít posedět

WWW.MARTINVEZDI.EU

MLÁDEŽ

mladí kazatelé

(letní tábor na Blažkově, červenec 2022)

foto: Eliška Ryšavá

Někdo ti klepe na dveře, sjezd evangelické mládeže!

Léto je za námi. Zážitky z dovolených, z táborů doznívají v našich hlavách a pomalu si zase zvykáme na běžný režim. Se začátkem školního roku se tradičně pojí i Sjezd (nejen) evangelické mládeže. A o čem letos bude?

Téma sjezdu v Ostravě (23. – 25. 9.) má název *Ve víru víry*. V programech se tak společně budeme zamýšlet nad tím, jak prožíváme svoji víru, co pro nás znamená a jak s tím dále pracovat. V tom by nám mohli pomoci jednotliví řečníci a jejich přednášky, besedy a workshopy.

Přednášky a besedy povedou Saša Jacobea, Petr Sláma, Petr Gallus, Pavol Bargár, Marie Koldinská a Tadeáš Žďárský. Workshopů se ujmou Marta Židková, Jeník Lavický, Dráža Dušková Havlíčková a Simona a Káťa Kopecké.

Kromě tematických programů nás samozřejmě čeká i nějaká kultura. Hudební vystoupení obstarají kapely Shizzle Orchestra, Hello

Marcel a Betsaida. Dojde i na mládežnický filmově-divadelní počín a nebude chybět ani film a beseda s novinářem Vojtěchem Boháčem. Novinkou letošního roku je páteční mini food festival, kde si každý najde, na co má zrovna chuť. Kdo už uspokojí touhy svého žaludku, bude se moci přesunout na akustickou open stage. Místo, kde budeme objevovat hudební talenty mezi námi!

Na sjezdu však nejde jen o programy (a toto byl navíc jen neúplný výčet). Těšíme se hlavně na setkání, seznámení a nezaměnitelnou sjezdovou atmosféru. Celý víkend pak samozřejmě zakončíme společnými bohoslužbami, které doprovodí účastníci bigbítového kurzu.

Veškeré informace najdete na webu www.sjezd22.cz, kde se můžete i přihlásit. To je možné udělat až do sjezdu samotného, nicméně čím dřív, tím líp! Doufáme, že i letos sjezdu ty pomyslné dveře otevřete. Tak na viděnou v Ostravě.

Kryštof Sojka, foto: Benfoto

Pomoc jemu rovná

To byl takhle jednou jeden ráj. Vypráví se to. Vypráví se, že Bůh stvořil nebe a zemi a viděl, že to je dobré. Pak stvořil člověka a řekl, že to je velmi dobré. Tak se velmi dobrý člověk prochází po dobrém ráji, živočichům vládne a ovoce stromů rajských pojídá a je mu fajn.

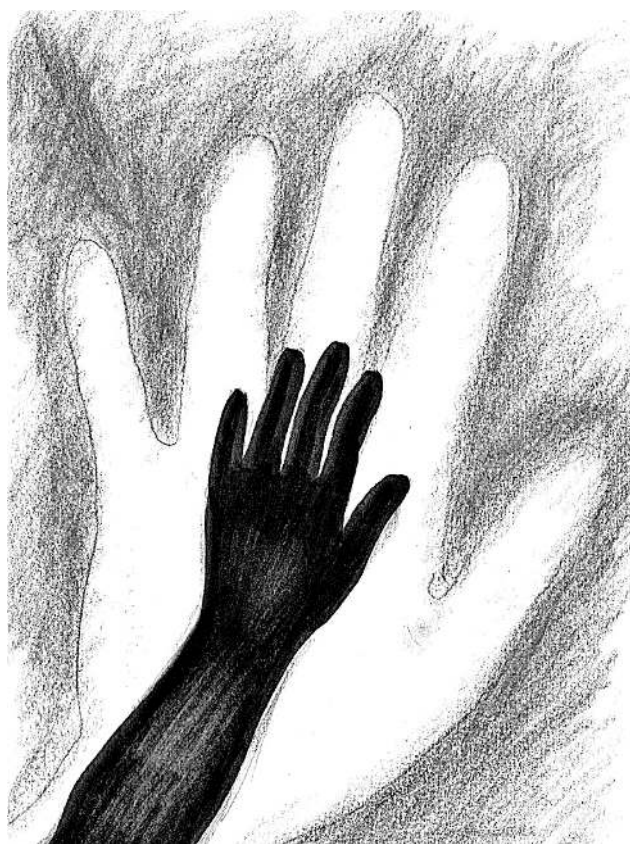
Velmi dobrý člověk chodí po dobrém ráji, prožívá plné a ničím nerušené obecenství s výborným Bohem, k potěše tu má celou plejádu zástupců zvířecí říše, kteří ho musí poslouchat. Pěkně jednoho po druhém pojmenoval, čímž dal najevo, že je jejich vládce. Má někoho nad sebou a někoho pod sebou.

Jen vedle sebe nemá nikoho. Pán Bůh na to kouká, kouká na dobrý svět a velmi dobrého člověka a říká si: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“

Následuje epizoda se spánkem, žebrem a tak – ale výsledkem je okamžik, kdy člověk volá: „To je kost!“, protože před ním stojí kost z jeho kostí, tělo z jeho těla, pomoc jemu rovná – prostě něco, co velmi dobrému člověku v dobrém ráji chybělo. Trochu si to pokazí tím, že ji hned pojmenuje, čímž tak letmo ukáže, že zvyk je železná košile a že se k pomoci jemu rovné chová tak trochu jako k těm podřízeným zvířátkům. Ale nechť – vyžehlí si to výhledem na společné dvojtělo, kde už se o nějaké podřízenosti uvažovat nedá.

Až vám bude chybět nějaký člověk vedle vás, komu byste mohli odhalit všechno ze svého nitra a nestydět se u toho, protože ten druhý

bude vaše druhé já – tak jste úplně normální. Jsou věci, které vám nenabídne domácí mazlíček (což by tak jednoho nejspíš napadlo), ale které vám nenabídne ani Pán Bůh – a to už by jednoho třeba napadnout nemuselo.

Jaroslav Pechar, kresba: Adéla Kleinová

Zdeněk Turek

Výpomocný kazatel, člen komise pro přípravu rozhovoru s lidmi z LGBTQ+ komunity

I v ČCE se najdou slabá místa, různé krize a problémy, vždyť je to duchovní rodina, skládající se z pestrobarevného spektra lidí. To je celkem normální... Ovšem to podstatné, co mě v ČCE drží, je otevřenost a přijetí! Když se k těmto vlastnostem připojí i důvěra, mají všechny dohromady pro člověka z LGBTQ+ komunity sílu evangelia!

ČTETE NÁS RÁDI?

PODPOŘTE ČASOPIS FINANČNÍM DAREM V LIBOVOLNÉ VÝŠI!

QR PLATBA

ČESKÝ BRATR
evangelický měsíčník

MOJE CÍRKEV

*slavnostní uvedení nových církevních kantorů
(Nové Město na Moravě, 26. 6. 2022)*

foto. Pavla Širůčková

V životě na faře není všedních dní

Tomáš Lavický, manžel farářky v Chrudimi

Synodní rada vyhlásila pro rok 2022 téma „Lidé“. Také v Českém bratru bychom se tomuto tématu chtěli věnovat. V průběhu roku proto oslovujeme členy naší církve, působící na rozličných církevních pozicích, a prostřednictvím několika otázek chceme přiblížit jejich působení. Na chodu sboru se podílí mnoho lidí, jejichž práce často není na první pohled vidět. Zde bychom chtěli dát prostor právě jim a docenit jejich službu.

V centru dění sborového života se obvykle ocitají i farářští partneři a jejich rodiny. Představy o tom, jak by měla ve sboru fungovat „paní farářová“, se mění. Přesto i dnes mnohým z farářských partnerů naše sbory vděčí za jejich podporu. Jak se dnes žije farářskému protějšku, jsme se zeptali Tomáše Lavického, který pracuje v IT a jehož manželka Anna je farářka v Chrudimi.

1. Co tě na životě na faře těší, a v čem je to naopak náročné?

Je to život bez všedních dnů, nikdy se nenučím – i když někdy bych se docela rád aspoň chvílku nějak nezávazně nudil. To je v základě odpověď na obě otázky, pořád se něco děje, což je fajn i náročné. Do kostela to mám kousek, mohl bych chodit v papučích. Výhodou je prostředí, spousta kontaktů. Když jsme nastoupili do Telecího i když jsme pak přesídlili do Chrudimi, rázem jsme měli hromadu nových blízkých lidí. Mluvil jsem o tom s jedním známým z Německa a ten říkal, že po přestěhování získal přátele až po řadě let. Druhou stranou je, že čas je jenom

jeden a těch možností a potřeb, komu ho věnovat, přespříliš.

2. Jaké činnosti a služby ve sboru děláš a kolik ti to zabírá času?

Teď už skoro nic – když nepočítám, jak si občas Anička v neděli ráno vzpomene, že nemá domluveno, kdo bude doprovázet na kytaru písně ze Svítá. A samozřejmě řeším IT záležitosti a tak. Ono se někdy blbě rozlišuje, co dělám „ve sboru“, co „na faře“, „doma“, „pracovně“ a „soukromě“, zvlášť od pandemie, kdy pracuju většinou z domu. V Telecím mě hned kooptovali do staršovstva, a když pak byla Anička na mateřské, dělal jsem i pokladníka, uklízel kostel, digitalizoval sborovou kartotéku... To nebyl nárok ze strany sboru, ale moje vlastní řekneme „iniciativa“. V Chrudimi jsem pak byl docela rád, že už nejsem nezbytný. Téměř od začátku děláme taky tábory s dětmi, skoro vždy ve spolupráci ještě s dalším sborem, takže nás bývá docela dost. Ale to беру jako dovolenou, většinou chystám bojovku a místa pro hry, takže běhám po lese, toho se mi během roku nedostává. Času mi všechno zabírá dost, pořád vytloukám jedny klíny jinými a lítám od jednoho k druhému, ale to asi znáš taky, za to nemůže povolání mé ženy.

3. Napadá tě někdy, že bys něco udělat měl (nebo neměl) protože jsi „paní farářový“?

Asi jen technicky – že mám od něčeho klíče nebo o něčem vědomosti, které neobyvatel fary nemá. Nějaký zvláštní vnější ani vnitřní morální tlak na to, co bych jako „paní farářovej“ (jak se říkalo v Telecím) měl nebo neměl dělat, necítím. ►

4. Život přímo uprostřed sborového společenství může být v těžkých životních situacích velkou oporou, ale platí to i naopak: Složitosti ve sboru se dotýkají farářů osobně, a často tedy zasahují i do jejich domovů. Jaké proměny přinesl tobě a vaší rodině životní styl po boku farářky?

My jsme se vzali, pak jsem byl rok na vojně a půl roku po návratu do civilu jsme se stěhovali na první sbor, takže co se týče rodiny, byli jsme v tom skoro od začátku. Pravda, předtím jsem si maloval a plánoval, čemu všemu se budeme věnovat, a pak to bylo, jako když člověk stoupne na banánovou slupku. Já bych asi měl stejný životní styl, i kdybych si vzal prodavačku, doktorku nebo traktoristku, bagristku a kombajnistku (povolání, o nichž v pěti letech snil náš Jeník) a do sboru bychom „jenom“ docházeli. Možná by to bylo o něco méně hektické. Ale co já vím.

5. Na jakou formu podpory farářských rodin bychom měli v církvi společně pamatovat?

O tom jsem nikdy moc nepřemýšlel, ale při setkání partnerů farářů a farářek v Herlíkovicích letos v březnu jsem si uvědomil, že ti mladší jsou v situaci o dost jiné, než jsme byli my. Když si za bolševika člověk vzal farářku, z pohledu společnosti a státní moci se tím vydělil a měl to svým způsobem jednodušší. O řadu možností přišel, takže byl ušetřen mnohých rozhodování,

čemu dát přednost, hranice byla zřetelněji vymezena. To se týkalo i dětí, takže z toho celkem přirozeně vyplynulo, že sborové a církevní aktivity se staly i centrem rodinného života. Dnes vnímám, že je povolání faráře v daleko větším napětí s rodinnými a společenskými aktivitami, což někdy vede i k odchodu ze služby. Tohle zvládnout bude jeden z prubířských kamenů církve odshora dolů.

Jana Hofmanová, foto: Benfoto

SOLIDARITA

Evangelíci, skauti a Albatros společně otevřeli ukrajinskou knihovnu

V pondělí 27. června se ukrajinským i českým čtenářům otevřela nová česko-ukrajinská knihovna v komunitním centru Svitlo v Praze

na Staroměstském náměstí, což je výsledek spolupráce Skautského institutu, Nadace Albatros a Českobratrské církve evangelické.

zástupci zakládajících organizací při slavnostním otevření

Knihovna navázala na charitativní akci Ukrajinská knižní polička první dámy Oleny Zelenské. Záštitu nad pražskou knihovnou převzalo velvyslanectví Ukrajiny v ČR, její provoz zahájila Olga Perebyjnis, manželka velvyslance. Knihovna se nachází v komunitním centru Svíto na Staroměstském náměstí v Praze.

Je zde dostupných přes 5 000 knih, které Svíto dostalo darem od Českobratrské církve evangelické a od nakladatelského domu Albatros Media ve spolupráci s Nadací Albatros. Předáno bylo na 4 000 dětských knih v ukrajinštině i češtině.

Českobratrská církev evangelická zajistila dovoz další tisícovky knih z Ukrajiny pro děti i dospělé a rozhodla se je darovat právě Svítlu, aby podpořila rozvoj ukrajinské komunity, která kolem centra vzniká.

„Snažíme se odpovědět na jednu z největších potřeb ukrajinských uprchlíků – možnost číst v rodném jazyce. Potřeby Ukrajinců průběžně sledujeme. Knihy k Českobratrské církvi patří – zakoupení první várky knih v ukrajinštině je logickým vyústěním všech našich aktivit, kterými se snažíme, aby si ukrajinské ženy a děti v této nelehké době udržely důstojný život,“ říká vedoucí ústřední církevní kanceláře ČCE Martin Balcar.

Slavnostní otevření zahájila svým vystoupením zpěvačka Katya Gapochka. Poté se konala neformální prohlídka prostor, kde se nachází řada klidných zákoutí pro čtení či odpočinek, vybavené kuchyně pro společné vaření, dětské koutky či jazykové a jiné učebny. V řadě místností se dějí i pravidelné zdravotní konzultace, psychologická pomoc či volnočasové kroužky pro děti, mládež i dospělé.

„Věříme tomu, že pomoc má být včasná a efektivní. Knížky rádi darujeme tam, kde víme, že budou čteny. Snažíme se naši pomoc koordinovat s dalšími dárci. Knihovnu ve Svítlu chceme dále rozvíjet a reagovat na aktuální potřeby,“ dodává k vzniku knihovny Jindra Marešová, ředitelka Nadace Albatros.

e-cirkev.cz ve spolupráci se SI a Albatrosem, foto:

David Růžička (Skautský institut)

Konzervatoř Evangelické akademie: úspěšný rok oslav

Škola je živý organismus, který v sobě akumuluje mladé lidi s jejich představami, myšlenkami, vizemi a talentem. Vzniká tak inspirativní a tvůrčí atmosféra, z níž se rodí leccos zajímavého. Kde jinde by se tento explozivní proces mohl projevit více než na konzervatoři – střední škole uměleckého zaměření?

Stejně jako ostatní školy, jejichž zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická (ČCE), i Konzervatoř Evangelické akademie (KEA) oslavila v uplynulém školním roce 2021/2022 třicáté výročí založení. Takové výročí samozřejmě skýtá mnohé možnosti, jak s uměleckou energií naložit a vtáhnout do slavnostní atmosféry nejen pedagogy a žáky, ale i posluchače koncertů a divadelních představení.

Rok oslav

Oslavy zahájil 7. října 2021 koncert pod patronací Moravské filharmonie Olomouc s podtitulem „To nejlepší z klasiky“. Speciálně pro tento účel vznikl i zvláštní abonentní cyklus, jímž škola lákala veřejnost na hudební lahůdky různých stylů a žánrů nejen do prostor své raně barokní budovy v ulici Wurmova, ale také do sálů Vlastivědného muzea, Arcibiskupského paláce, Domu u parku či do kostela ČCE v Olomouci. Koncerty i další doprovodné události vznikly za úzké spolupráce studentů, pedagogů a jejich hostů. Všichni společně měli jeden cíl: poukázat na to, že v Olomouci již více než jedno desetiletí sídlí střední škola s výjimečným zaměřením.

K jejímu vzniku přispěla na počátku devadesátých let 20. století iniciativa manželů Horových, kteří usilovali o obnovení tradice církevního hudebního školství. Nyní konzervatoř nabízí úplné středoškolské vzdělání v oborech hudba a zpěv a vychovává mladé hudebníky pro profesionální dráhu.

Hlavní oslavy byly soustředěny na sobotu 16. 10. 2021. Začínaly slavnostními fanfárami s průvodem a zahajovacími bohoslužbami v evangelickém kostele. Po celý den byla škola otevřena a konaly se koncerty i další události (literární kavárna, výtvarné dílny, dětský program, profesionální loutkové divadlo...).

Další možnost nahlédnout tzv. pod pokličku umělecké školy v době běžné výuky se naskytla 12. 10. 2021, kdy byl slavnostní den otevřených dveří.

Četné koncerty a vystoupení

V říjnu škola představila posluchačům také Jubilejní abonmá. Bylo rozděleno do tří řad. První z nich, řada A, s názvem „Slavíme 30 let“ zahrnovala koncert pedagogů, hostů a orchestrální koncert. Vrcholem této řady se stal orchestrální koncert 30. 3. 2022 v Arcibiskupském paláci ke

Dni setkání absolventů. V úvodu zaznělo Pergolesiho *Stabat Mater* (sóla Anna Talašová, Anna Dostálová, hudební nastudování Pavel Koňárek) a poté Šostakovičův *Klavírní koncert č. 2* (sólistka Kamila Holíková, dirigent Tomáš Klásek).

Řada B s podtitulem „Společně“ přinesla trojici koncertů, které vzešly ze spolupráce olomouckých základních uměleckých škol ZUŠ Iši Krejčího a ZUŠ Žerotín s Konzervatoří Evangelické akademie. Závěrečný koncert této řady se konal v sále MFO Reduta 27. 4. 2022.

Poslední řada C byla koncipována jako sváteční setkání a rozjímání s podtitulem „Slovem a hudbou“. Koncerty se odehrály v době povánoční a velikonoční 19. 1. a 6. 4. a hudbu doplnila recitace tematicky laděných veršů.

Bonusovým dárkem posluchačům se stal koncert „A tradičně něco navíc“ v podobě průřezu operou W. A. Mozarta *Figarova svatba* dne 1. 12. 2021 v nastudování studentů KEA.

Úspěchy studentů na soutěžích

Mimo všechna tato koncertní vystoupení prokázali mnozí studenti mimořádnou aktivitu a svůj talent, když reprezentovali školu na významných hudebních soutěžích. Ze soutěže Pro Bohemia Ostrava si ocenění odnesla Anna Dostálová, Simeon Hána a Emma Masaryková. Na Pražském pěvci školu reprezentovali a ceny získali Tereza Ventrubová, Anna Dostálová, Matěj Sehnal a Zdeňka Škorpilová. Tereza

Galová ve hře na klavír se umístila na mezinárodní Novákové soutěži a na soutěži Beethovenovy Teplice a Anežka Konečná na mezinárodní soutěži pro mladé klavíristy Broumovská nota. Na mezinárodní interpretační soutěži dechových nástrojů Brno zazářila Emma Binderová ve hře na fagot a ocenění byli také Václav Martinec ve hře na trubku a Martin Kužela ve hře na trombon. Také soutěžní přehlídka v komorní hře Camerata Teplice vynesla konzervatoři ocenění pro Dechové trio KEA ve složení Eliška Vičarová, Jan Šujan, Eliška Bukovská.

Jak je patrné, škola – a ta umělecká zvláště – žije neustálými vzruchy a novými událostmi. Je to nikdy nekončící proces vzdělávání, rozvoje, růstu, plný tvůrčí energie. A tak škola zasahuje do kulturního dění Olomouce i přilehlého regionu a vnáší do všedních dní duchovní a umělecký rozměr.

Alice Ondřejková, konzervatoř Evangelické akademie, foto: KEA/Peter Remeník

CÍRKEV BUDOUCNOSTI

Na faře v Poděbradech vyrobí elektřinu ze slunce

Solární fotovoltaické panely pomohou evangelickému farnímu sboru v Poděbradech vyrovnat se s rostoucími cenami energií. Jejich

pořízení podpořila církev prostřednictvím dotace z programu tzv. Diakonických a rozvojových projektů. ►

solární panely na farní střeše

Začátkem srpna 2022 vyrostla na střeše poděbradské evangelické fary malá fotovoltaická elektrárna (FVE). 16 speciálních panelů je schopno ve špičkovém výkonu vyrábět až 6,4 kW elektrické energie. To v našich podmínkách znamená za ideální situace kolem 6 000 kWh (6 MWh) vyrobené elektřiny za rok.

Fara tím pokryje velkou část své spotřeby a díky tomu značně sníží platby za elektřinu ze sítě. Přebytky se ukládají do tří vysokonapěťových baterií o celkové kapacitě přes 10,5 kWh. Také díky tomu je dům schopen fungovat v tzv. „ostrovním režimu“, tedy i během výpadků sítě.

V rámci naší církve se jedná o jednu z prvních instalací FVE na církevních stavbách. Byla navíc podpořena nejen veřejnými dotačními tituly (Nová zelená úsporám), ale také dotacemi z tzv. Diakonických a rozvojových projektů (DaRP), kterými ČCE podporuje mimo jiné udržitelné technologie s pozitivním vlivem na životní prostředí. Do sborových areálů tak vedle systémů na šetrné hospodaření se srážkovou či odpadní vodou přibývá nízkoemisní vytápění, snížení energetické náročnosti budov pomocí zateplení nebo právě výroba elektřiny fotovoltaikou.

Poděbradská FVE stála celkem 486 tisíc Kč, dotace od státu činila 205 tisíc Kč a dalších 200 tisíc Kč byl příspěvek z DaRP. Dále měl sbor dílčí náklady, spojené s předěláním hromosvodů, což bylo dáno specifickým tvarem a materiálem střechy.

Návratnost podobných projektů je těžké přesně určit, dle vývoje cen se standardně pohybuje kolem pěti až sedmi let. Nicméně v Poděbradech právě díky zmíněné finanční podpoře z Nové zelené úsporám a DaRP, která v součtu pokryla více než 80 % vstupních nákladů, se návratnost vlastních vložených prostředků při rostoucích cenách energií počítá na pouhé jednotky let.

Přibližně roční zkušenost s provozem FVE mají také ve sboru v Chrástu u Plzně. Elektrárnu provozují od května 2021. I tam ji financovali z DaRP a Nové zelené úsporám. Oproti poděbradské je asi poloviční – má výkon 3,6 kWp a stejnou kapacitu baterií. Podrobné měření ukazuje, že průměrně elektrárna pokryje 68 % spotřeby domu. Ekonomická bilance systému by byla ještě příznivější, kdyby se podařilo vyjednat licenci na prodej přebytků zpět do veřejné sítě. Ty jsou totiž zejména v letním období značné.

Sbory, které podobné věci plánují, se mohou právě teď hlásit do DaRP pro příští rok. Termín podání žádosti je do 15. 10. 2022. Projekty úspor energií všeho typu (tepelná čerpadla, FVE, hospodaření s vodou atd.) a možnosti dotací lze konzultovat na ústředí církve s Petrem Mokrejšem. Pro další období by se na větší akce měla vztahovat i podpora z Evropských fondů.

Jiří Hofman, foto: e-cirkev

Interaktivní podklady k rozhovoru o reformě seniorátů

Mapy nabízejí o naší církvi zajímavé údaje

Synod ČCE v květnu tohoto roku po důkladné rozpravě přijal usnesení, jímž zahájil celocírkevní rozhovor o reformě seniorátů. Zřejmě nejvýraznějším rysem reformy je návrh nového rozčlenění seniorátů. Staršovstva a seniorátní výbory se mají v průběhu podzimu s navrhovanými změnami seznámit, konventy mají připravit písemná vyjádření.

Synodní rada dostala za úkol doprovodit teze dalšími materiály, zejména mapami a seznamy sborů a kazatelských stanic podle navržených seniorátů. Dále má rozpracovat podmínky poskytování regionální administrativně technické podpory seniorátním výborům nově navržených seniorátů. A také popsat možnosti úplného uvolnění seniorů, příp. seniorátních

kurátorů tak, aby se mohli naplno věnovat pouze práci v seniorátu.

Interaktivní podklady

Synodní rada proto ve spolupráci s ústřední církevní kanceláří připravila pro rozhovor o reformě seniorátů interaktivní podklady, aby se každý zájemce mohl s návrhem důkladně seznámit v uživatelsky přístupné podobě. Interaktivní materiál naleznete na adrese www.e-cirkev.cz/reformasenioratu. Obsahuje stručný úvod synodní rady, zásady, podle kterých se postupovalo při návrhu nového územního členění, záznamy dvou již proběhlých diskusí, přehledný harmonogram projednávání reformy, deset interaktivních map, tabulkový ►

Návrh nového rozčlenění seniorátů podle usnesení synodu 2022

přehled zobrazených údajů a odpovědi na často kladené otázky. Podněty či připomínky můžete průběžně zasílat na e-mailovou adresu pravnik@e-cirkev.cz. Podklady budou neustále doplňovány a aktualizovány.

Mapy

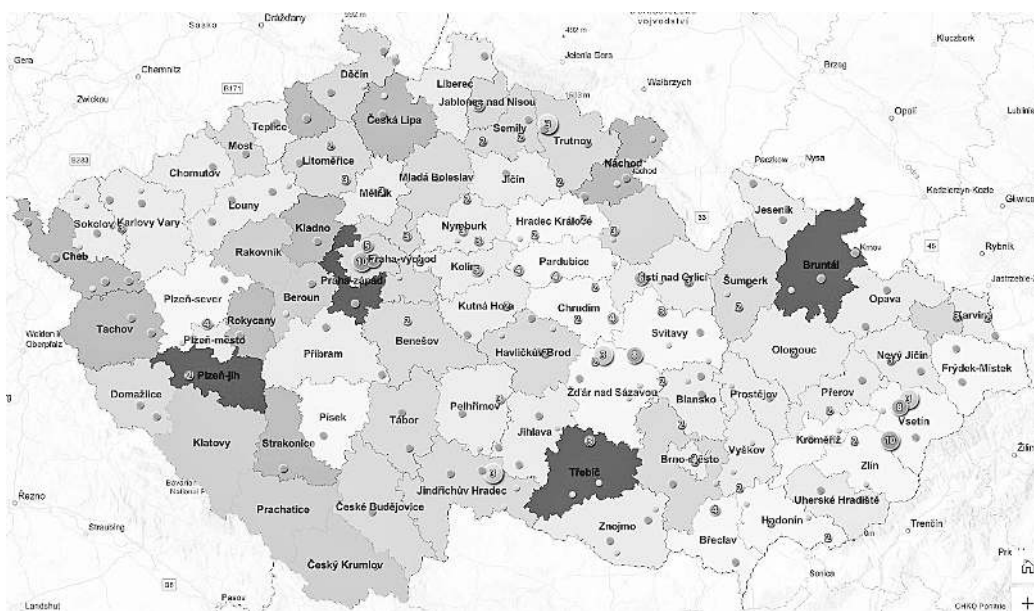
Každá z deseti map (kartogramů) přináší odpovědi na klíčové otázky související s reformou seniorátů. Kromě návrhu nového rozložení seniorátů se z nich dozvíte také mnoho o životě církve v různých regionech. Aktuální data poskytují celistvý obrázek například o tom, jaká je v nových seniorátech souhrnná účast na bohoslužbách, jaký je poměr počtu účastníků bohoslužeb k počtu členů s hlasovacím právem, a to i v měřítku okresů, jaká je obětavost v navržených seniorátech v absolutních číslech i v přepočtu na zaplativšího salárníka, opět i v rozlišení podle jednotlivých okresů. „Rozkliknutím“ sborů a kazatelských stanic na mapě o nich získáte základní statistické údaje, totéž platí o okresech a seniorátech.

Jsmete teprve na začátku

Rozhovor o reformě seniorátů právě začíná. Interaktivní podklady mají sloužit jako vodítko pro správní orgány a shromáždění. Jde o pracovní materiály – nejde a nemá jít o konečnou podobu reformy, „vytesané do kamene“. Každé staršovstvo, každá skupina mládeže, každý seniorátní výbor nebo konvent můžou do rozhovoru přispět, z rozhovoru nemá být nikdo vynechán.

Mapové podklady poskytují prostor pro analýzu situace a dávají možnost výhledu do budoucna. Zabývat se jimi mohou jednotlivci i celá shromáždění nejen při úvahách o další činnosti sboru a tvorbě rozvojových plánů. Jejich velkou výhodou je, že na malém prostoru nabízejí kontext celé církve. Dávají příležitost vyhlédnout za hranice vlastního sboru či regionu a poprvé detailně prozkoumat situaci jinde – při vědomí, že jako církev tvoříme jeden funkční celek.

Adam Csukás

Nové senioráty podle okresů a relativní obětavosti

Demokracie jako téma pro ekumenu?

Ve Wroclawi se sešla jihovýchodní pracovní skupina Společenství protestantských církví v Evropě

Také polská Wroclaw má své Staroměstské náměstí. Říká se mu Rynek, je lemováno výstavními barevnými domy, v jeho středu se tyčí působivá radnice a cestou k ní ucítíte vůni ze stánků s množstvím pestrobarevných květin. Pandemie covidu v Polsku oficiálně pominula, a tak je na náměstí rušno. Skupinky školních dětí na výletech, studenti i lidé, kteří tu žijí a pracují – někteří odjakživa, jiní přišli v posledních týdnech. Uvádí se, že v současnosti je každý čtvrtý obyvatel města válečný uprchlík z Ukrajiny.

Nedaleko tohoto náměstí je plastika ve tvaru lidského trupu, tedy vlastně ve tvaru kříže. Tento symbolický památník připomíná, že ve městě se v roce 1906 narodil významný evangelický teolog Dietrich Bonhoeffer. Když krácel v dubnu 1945 na popravu, bylo jeho rodné město v obležení. Německá obrana si na téměř tři měsíce z města udělala pevnost, bourala domy i kostely, 72 % zástavby bylo zničeno, přes 200 000 lidí zemřelo během tříměsíčních evakuací a bojů (zdroj dat: wikipedie).

Když večer s německou kolegyní procházím ulicemi, zahlédneme ve středu města podivně přerušenu ulici, boční stěna jednoho z domů je bez oken. A ona mi řekne: „Před válkou tam asi byl dům. Můj dědeček bojoval ve válce. Ne, že by musel být zrovna tady... ale je to zvláštní pocit.“

Když o pár hodin později diskutujeme i s dalšími kolegy o vztahu církve a státu, o demokracii a současné společenské a politické situaci, nevy-

hneme se rozhovoru o válce na Ukrajině. Od někoho zazní: „Pro nás v Německu je velmi důležité slyšet hlasy odjinud. V naší společnosti je rozhodnutí znovu použít nějaké zbraně (a podpořit obranu Ukrajiny) stále spojeno s traumatem.“ Nejsou to jen řeči. Není to jen politika. Z dálky a z bezpečí se někdy zdá jasné, co by která vláda měla dělat a snadno se vykřikují hesla na demonstracích. Ale nablízko, z rozhovorů a setkání se učíme rozumět si lépe. A právě porozumění a hledání společné řeči je smyslem pracovních skupin Společenství protestantských církví v Evropě (CPCE neboli GEKE).

Toto společenství vzniklo v roce 1973, kdy byl v Leuenbergu nedaleko Basileje přijat text „Konkordie reformačních církví v Evropě“, který deklaruje, že přestože se členské církve hlásí k různým konfesím a jsou různě spravovány, považují se za církevní společenství a vzájemně plně uznávají ordinovanou službu a mohou společně slavit bohoslužby, včetně svátostí.

interiér dřevěného kostela ve Świdnici

Kromě Leuenberské konkordie a praktické spolupráce se společenství snaží vést také ►

rozhovory konciliárním způsobem a společně nabízet protestantský pohled na aktuální problémy. (Dosavadní dokumenty jsou dostupné na www.leuenberg.eu). Na setkání jihovýchodní pracovní skupiny ve Wrocławu, které se konalo ve dnech 9. – 12. 5. 2022, dorazili zástupci z Německa, Rakouska, Itálie, Slovenska, Polska, Maďarska a z České republiky. Zvláštním hostem byl biskup Pavol Schwarz z Německé evangelické luterské církve na Ukrajině.

Regionální skupina se od roku 2019 zabývá tématem „Církev a demokracie“. O zkušenostech v Polsku promluvili filolog, germanista a novinář Janusz Witt, který se zasazoval o polsko-německý a ekumenický dialog, a biskup Jerzy Samiec. Diskuse se dále vedla o zkušenostech a teologických postojích jednotlivých církví k demokracii, respektive ke spravování společnosti (a církve), vedení a společnému rozhodování. Součástí programu byla také návštěva pamětního místa a vzdělávacího centra v Krzyżowě, které připomíná demokra-

tický odboj proti totalitním režimům a úsilí křesťanů o polsko-německé smíření. Vrcholem setkání bylo patrně pro mnohé z nás společné slavení bohoslužeb v luterském Kostele míru ve Świdnici, největším dřevěném barokním kostelem v Evropě, který je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO. Večere pod korunami stromů před kostelem pak byla nezapomenutelnou ukázkou milého pohostinství polské církve.

Jana Hofmanová

FOKUS

Poprvé na festivalu Prague Pride – bez předsudků s předsudky...

Nejkrásnější den v roce je, když může být člověk sám sebou

Ostuda! Ano, je to tak! Jsem gay, a i když se s tím v církvi ani ve svém okolí dlouhá léta netajím, letos prvně jsem se účastnil festivalu Prague Pride. Proč až letos? No, jednak z časových důvodů, ale také protože jsem dlouhou dobu nevěděl, co si mám o tomto festivalu myslet. Důvody, proč se Pride organizuje, jsem znal a byl jsem s nimi zajedno. Jenže extravagantní obrázky, které jsou nejčastěji v médiích vidět, mě odrážely, stejně tak i prostředí křesťanských přátel, kterým sice také nevadila myšlenka tohoto festivalu, ale forma extravagant-

nosti, někdy spojená i s nahotou, je pohoršovala.

Předsudky nás drží v povrchnosti a ve strachu abychom o něco nepřišli, brzdí nás v tom dozvědět se něco víc. Spousta lidí ani netuší, že Prague Pride není jen průvod na jedno odpoledne, ale týdenní událost, spojená s pestrým programem kulturním, vzdělávacím, sportovním i duchovním. To ale vyžaduje udělat si čas a proklikat se třeba až na stránky organizátorů, kde jsou veškeré informace. Hlavní důvod mé letošní účasti nebyl ani tak program,

ale informační stánek ekumenického společenství LOGOS ČR, kam jsem se také přihlásil do služby. Byla to pro mě výzva a příležitost mluvit s lidmi různých koutů republiky a sdílet s nimi jejich osobní zkušenosti vyrovnávání se svou jinakostí jak ve světském, tak i církevním prostředí. Stánek LOGOSu stál mezi mnoha dalšími stánky téměř na cípu Střeleckého ostrova, který byl od pondělí do soboty lidmi doslova přeplněn.

Logos v průvodu na Prague Pride

Převládala především mladá generace, možná proto, že měli prázdniny a možná i proto, že mladí jsou v hledání a přiznání své identity odvážnější, a díky výtečné znalosti sociálních sítí jim nedělá problémy najít si pomoc nebo přátele s podobnými starostmi. Ovšem i oni si s sebou nesou dávku předsudků. Rozhodně ve vztahu ke všemu, co je spojeno s vírou, křesťanstvím a církví.

Zatímco u jiných stánků bylo stále rušno, tomu našemu se mnozí vyhýbali, ze strachu abychom jim „netloukli klíny do hlavy“. To mi přiznalo několik lidí až poté, co jsem je oslovil

a podařilo se mi s nimi vést rozhovor. Obávám se, že tento předsudek je sice také předsudek, ale tak trochu omluvitelný. Mnozí z nich, když už měli s křesťany či církví nějakou osobní zkušenost, tak bohužel negativní. Ta zkušenost by se dala ve zkratce pojmenovat jako nepřijetí, odsouzení, nepochopení. Stále dokola – „homosexualita je hřích“, „homosexualita je nemoc, navíc nakažlivá“, „Bible prý říká, že... (příběh o Sodomě, list Římanům, první kapitola atp.)“ „je to proti přirozenosti“, „Bůh je proti tomu...“ atd. Jedna dívka ke svému vyprávění dokonce dodala: „Mě i rodiče vyhodili z domu...“

stánek Logosu na Střeleckém ostrově

Jak moc jsou tyto příběhy bolavé, znám i ze své vlastní zkušenosti, jenže já si svůj *coming out* řešil před 30 lety, a i když se společnost v ledasčem posunula, třeba i v množství informací (dokonce vědecky podložených), tyto příběhy jsou pořád stejné; jako ty předsudky. A to se pořád točíme jen u problematiky homosexuálně orientovaných. Jenže já jsem měl možnost bavit se i s lidmi, kteří si řeší otázku „transgenderovou“. I o této problematice je možné dnes najít spoustu fundovaných článků, webových stránek a osobních zkušeností. Doporučuji! I já si víc uvědomil, že nejde jen o módní trend současnosti, ale závažný problém konkrétních lidí. Musím před těmito lidmi hluboce smeknout a uznat, že být pouze gay je proti tomu procházka růžovou zahradou. ►

Jsem vděčný ČCE za prohlášení letošního synodu, jsem hrdý na to, že tu ČCE je – církev, která upřímně hledá cestu k otevřenosti všem. Ale upřímně, byl to jen malý krůček v tom, co nás jako církev ještě čeká.

Zároveň jsem hrdý i na festival Prague Pride, který již všem otevřen je. Jak mi někteří řekli: „Jsou to nejkrásnější dny v roce, protože tu mohu být sám sebou, nemusím se nikoho bát, nic předstírat, cítit se v bezpečí...“

I pro mě to byla hezká zkušenost, malý ráj, když jsem si uvědomil, jak moc mohou předsudky omezovat představu o životě, o lidech

i o Bohu. Že svět, který Bůh stvořil, může být mnohem pestřejší, než si umí naše mysl, omezená předsudky, představit. A to nejen v barvách, vůních a tvarech přírody, v pestrosti všelikého umění, v chutích, které jsme schopni okusit z různých kultur světa, ale i v zakopaných skrytých identitách rozličných lidských bytostí, o kterých se mluví i nemluví, nebo ještě neví...

A tak jsem pochopil, že i růžová je krásná barva. A to je co říct...

Zdeněk Turek, výpomocný kazatel ČCE, foto:

archiv autora / Kristýna Svobodová

OHLÉDNUTÍ

Vzpomínka na Františka Gregora

V letošním roce zastupitelstvo města Nový Jičín udělilo čestné občanství in memoriam profesoru Františku Gregorovi. Ocenění převzal jeho syn František Gregor ml. Stalo se tak při příležitosti oslav 100 let gymnázia v Novém Jičíně, u jehož zrodu jako jeden z prvních profesorů František Gregor stál a od roku 1921 až do roku 1935 zde vyučoval. S výjimkou období 1924–1926, kdy vypomáhal se zřízením českého gymnázia v Mukačevu na Podkarpatské Rusi.

František Gregor (1896–1942)

V roce 1918 byla v Novém Jičíně založena kazatelské stanice Českobratrské církve evangelické s mateřským sborem v Hodslavicích. Nedo-

stávalo se však zkušených a obětavých organizátorů. To se změnilo, když se do města přistěhoval František Gregor, který se jako evangelík brzy ujal práce v kazatelské stanici a byl zvolen jejím předsedou. Aktivně se také účastnil ve městě politického a kulturního dění. Byl to zapálený vlastenec a snažil se sjednotit v Novém Jičíně českou menšinu, patřil k vedení Sokola a několik let působil i v městském zastupitelstvu. Ve volném čase se věnoval entomologii a v tomto oboru se vypracoval na mezinárodně uznávaného znalce. Soubor jeho sbírek hmyzu je dnes součástí přírodovědných sbírek Národního muzea v Praze.

V Novém Jičíně František Gregor také poznal svou manželku, učitelku Marii Pokornou, a narodili se jim dva chlapi, Miroslav a František. V roce 1935 se František Gregor s rodinou přestěhoval do Brna, kde působil na reálném gymnáziu. V roce 1941 byl za účast v protinacistickém odboji zatčen gestapem a uvězněn v Mauthausenu, kde 25. května 1942 na následky nelidských podmínek zahynul.

Patřil k těm, na které nejen my, evangelíci v Novém Jičíně, vděčně a s úctou vzpomínáme.

Bohumír Večerek, FS Nový Jičín

Příklad víry

Vzpomínka na Miladu Havránkovou (29. 7. 1938 – 21. 7. 2022)

Sestra Havránková, presbyterka a dlouholetá účetní farního sboru v Nymburce, se nedočkala předání medaile vděčnosti, které jsme plánovali na říjen. Mrzí mě to, protože jsme jí pamětní medailí chtěli vděčnost opravdu od srdce projevit. Byla to žena, která své schopnosti pro službu církvi plně využívala. Pracovala v bance a vyznala se v účetnictví. Dlouhá léta se starala o bezchybné vedení účtů nymburského sboru. Prováděla kontroly v Diakonii, v Poděbradském seniorátě, v Jeronýmově jednotě i v kanceláři synodní rady. Pomáhala zavádět podvojný účetnictví a proškolovala sborové účetní. To je jen suchý výčet, ale za každou z těch funkcí bylo veliké osobní nasazení, mnoho cest po seniorátě i církvi, hodiny pečlivé práce. A nešlo jen o čísla. Sestra Havránková se samozřejmě pohostinností připravovala občerstvení pro návštěvy, i ty úřední, třeba pro členy seniorátního výboru či jakékoli kontroly, na něž k nám přijížděli pracovníci odjinud. Nejednou jsem toho ve farní kanceláři byla svědkem.

Svou pravidelnou přítomností i angažovaností ve sboru sestra Havránková propojovala několik generací. Zнала jména nově narozených a dorůstajících dětí. Pamatovala členy z dřívějška i řadu farářů, v Nymburce působících. Do staršovstva ji „připravil“ (její výraz) někdejší farář a senior Josef Beneš. Ona tam pak pracovala po léta i za farářů dalších – Blahoslava Pípala, Věry Hajské-Pípalové, Blahoslava Matějky a Kateřiny Roskovcové ještě donedávna. Se všemi blízce spolupracovala a o každém pak mluvila jen dobře. Při jednáních staršovstva nám připomínala dávné události a konkrétní lidi, kteří nejednou zachránili situaci; např. se sborovými úsporami při měnové

reformě 1953, za které sbor ještě na poslední chvíli dokázal postavit sál za kostelní lodí.

Milada Havránková

Miládka, jak ji oslovovaly její vrstevnice, si kromě úspěchů a radostí užila i mnoho tělesných bolestí a zápasů. Obdivovali jsme její nezdolnost, s jakou se téměř do svého konce pouštěla do nových a nových prací. Něco ze selkové zarputilosti, které nabyla jako dcera z hořátevského hospodářství a početné rodiny, ji neopustilo nikdy. To bylo vrozené. Nestačilo by to však do všech životních zápasů, ani do toho posledního 21. července t. r., kdyby nadto neuvěřila, že „lásku Boží, která je v Kristu Ježíši, nepřemohou žádné mocnosti, přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc...“ (Ř 8) Především tedy za příklad její víry zůstaneme v Hořátku i v Nymburce vděční.

Kateřina Roskovcová

Za naši školu dám ruku do ohně

Rozhovor o tom, proč rodiče rádi posílají své děti do škol Diakonie

Diakonická škola v Praze V Zápolí už více než 28 let vzdělává okolo 48 žáků. Nyní prochází zásadní rekonstrukcí. Kapacita se zvýší téměř o polovinu, na 80 žáků. Škola tak reaguje na narůstající poptávku rodičů po vzdělávání dětí s mentálním postižením právě v Diakonii. Proč je o školy takový zájem, napoví rozhovor s Danou Šalamunovou, maminkou čtrnáctileté Evičky, která školu V Zápolí navštěvuje už několikátým rokem.

samotnou, což dříve nešlo. Hlavně mezi čtvrtým a šestým rokem mívala Evička velké záchvaty vzteku, často i několikrát denně.

Dana Šalamunová

Kdyby škola V Zápolí neexistovala, jak by vypadal váš den?

Do běžné školy bych dceru poslat asi nemohla. Pochybuji, že by to tam zvládala, a to i s pomocí asistentky. Dopoledne bychom se tedy učily, protože základní vzdělání je povinné pro všechny. Po obědě bychom se věnovali nějakým volnočasovým aktivitám. Tím chci říct, že by pro mě vůbec nepřipadalo v úvahu chodit do práce. Dnes bych už asi mohla pracovat z domova na částečný úvazek, ale tak do šesti, sedmi let věku Evičky by jakákoliv výdělečná činnost nebyla možná.

Jak byste handicap vaší dcery popsala?

Eva má středně těžkou mentální retardaci a autismus. Také expresivní vadu řeči. I teď, ve 14 letech, sotva dá dohromady větu. Hůř vyslovuje a je jí těžko rozumět. Celkově se ale jedná o méně závažnou formu postižení. A jak stárne, je to naštěstí čím dál lepší. Dnes už můžu jít například sama na nákup a nechat ji doma chvíli

Rekonstrukce diakonické speciální školy V Zápolí už probíhá. Skončit má v prosinci 2022. Hlavním cílem je zvýšit dostupnost vzdělávání pro žáky se středně těžkým až těžkým mentálním postižením a s autismem.

Z čeho pramenily?

Byly navázány na určitou situaci. Například nesnášela pračku, mikrovlnku, rychlovarnou konvici. Když viděla tyto přístroje v chodu, začala křičet, dupat, byla vztekla. Nesnášela také jízdu dopravními prostředky – až na auto. Když jsem s ní jela autobusem, permanentně křičela. Trvalo to nějakou dobu, než si zvykla. Podobně to bylo s vlakem, tramvají. Dneska už se tam nebojí. Stále však nemám jistotu, co přijde, zvláště když jde pro Evičku o novou zkušenost. Jdete na výlet, chcete dělat normální věci, ale nemůžete si být jist, jak dítě zareaguje.

Třeba když jsme chtěli jet lanovkou. Ostatním dospělým jsem narovinu řekla, že jízdu Evička možná nezvládne a budeme se muset od ostatních odpojit. Naštěstí lanovku zvládla.

Čím to je, že ji ty záchvaty vzteku opustily?

Největší podíl na tom má asi růst, vývoj mozku. Pak hrál roli zvyk. Ukazovala jsem jí, že toho, co jí lekalo, se bát nemusí. Neříkala jsem, že když se bojí, pračku vypnu. Naopak: Musí se to vyprat, nic ti to neudělá a ty můžeš jít zatím jinam, nemusíš u té pračky být, když se ti nelíbí. Snažila jsem se, aby výchova Evičky nebyla nefér vůči staršímu synovi. Jak bych postupovala u něj, tak jsem postupovala i u Evy. Samozřejmě s vědomím, že má svoje limity a že ledasco bude trvat déle. Pomohla samozřejmě i škola V Zápolí, tam s Evičkou dělají velké pokroky.

Mezi nestátními zřizovateli provozuje Diakonie nejvíce speciálních škol. Ty si zakládají na tom, že žáky neodmítají, přijímají i děti s těžkým postižením nebo s komplikovanými poruchami chování. Školy také jdou za rodinami – pobočky zakládají v místech, kde je rodiny nejvíce potřebují. V tomto smyslu patří školy Diakonie ve speciálním školství k jedničce.

Jak jste školu V Zápolí našla?

Náhodou. Protože je dcera fyzicky úplně v pořádku, dlouho jsme o jejím handicapu nevěděli. Viděli jsme, že je ve svém světě, nemluví, ale i naše obvodní lékařka věřila, že se to růstem spraví a dala mi potvrzení, že Evička může nastoupit do normální školky. Teprve tam se problémy projeví naplno. Eva nebyla schopna společného programu. Děti třeba zpívaly a ona odkráčela splachovat záchod. Paní učitelky mi potom řekly, že to nepůjde, takže poslední rok ve školce jsem věnovala shánění jiné školky.

V jedné mi dali příslib, půl roku mě v tom nechali a pak si to paní ředitelka rozmyslela. Znovu jsem obvolávala. Leckde mi řekli, že Evička k nim patří, ale že už mají po přijímacím řízení. Paní ředitelce Pekařové z Diakonie jsem se dovolala náhodou. Vyprávěla mi, jak to u nich chodí, pozvala nás s Evičkou na návštěvu a nakonec mi řekla, že můžeme nastoupit v podstatě rovnou. Byla jsem ve velice příjemném šoku. A to mi ani nedošlo, že na školku v Diakonii navazuje speciální škola, takže Eva bude moci plynule pokračovat, což je úžasné.

Evička, žačka ze školy v Zápolí

V čem Evičce škola pomohla?

Jednak ve stravování. Doma pila jenom z lahvičky, vztekala se, když jsem ji učila správně držet lžíci. Ve škole se to naučila velmi rychle a začala pít normálně ze skleničky. Zlepšila se taky v mluvení. A když jí druzí nerozumějí, umí si poradit. Teď třeba po mně chtěla koupit jednu konkrétní sušenku. Já jsem jí nerozuměla a ona si ode mě půjčila mobil a našla mi její obrázek na internetu. Naučila se také psát tiskacími písmeny, počítat do stovky, kreslit. Ve škole se ukázalo, že má velmi dobrý hudební sluch. Stačí jí slyšet melodii a zahraje ji na klávesy. Když udělá chybu, opraví se. Hrají společně s paní učitelkou, která ji doprovází na kytaru. Také si umí po sobě uklidit.

To byste jí bez školy nenaučila?

Doma jsem jí k tomu samozřejmě také vedla, ale autorita učitele je leckdy účinnější. ▶

A musí se také započítat kolektiv vrstevníků. Evička se hodně učí napodobováním. Když vidí, že člověk jejího věku něco zvládá, má k učení daleko větší motivaci. Proto také vítám, že škola V Zápolí nabízí pro děti i internát, který se po rekonstrukci ještě rozšíří. Nejde jen o to, aby děti nemuseli dojíždět zdaleka. Na internátu dochází k dalšímu rozvoji dítěte. Děti se tam učí samostatnosti: ustlat si postel, převlíknout

povlečení, udělat si večeři. Platí to i o osobní hygieně: sprchování, čištění zubů, česání. Jako rodič máte pocit, že s takovými věcmi musíte dítěti asistovat a dítě od vás tu asistenci očekává. Na internátu se pak leckdy ukáže, že řadu věcí krásně dokáže samo. Samozřejmě musí tam být dobré vychovatelky, a u nás jsou stoprocentní. V tomhle dám za naši školu ruku do ohně.

Adam Šůra

ÚTOČIŠTĚ

Z Ukrajiny až do Diakonie Západ

Osud Yulie, vedoucí pobočky ukrajinské banky, je dramatický příběh se šťastným koncem. Když se 8. března rozhodla, že uteče spolu s patnáctiletým synem a čtyřletou dcerou z Doněcké oblasti, měla s sebou pouze kufr a na zádech malý batoh. Najednou byla na všechno sama a před ní osmidenní náročná cesta do Česka. A vůbec nevěděla, jak a kde skončí.

Autobus ji a dalších asi 100 maminek s dětmi nakonec dovezl do ubytovacích prostor zámku v Malesicích u Plzně.

Tam už byli v prvních dnech připraveni pracovníci Archy pro rodiny s dětmi, služby Diakonie Západ: „Po rozsáhlém prozkoumání situace jsme zjistili, kolik tu máme dětí, s čím potřebují pomoci, a co tedy vlastně můžeme pro přijíždějící udělat,“ vzpomíná Anna Bíbová, sociální pracovnice v Arše. „V první řadě jsme se snažili zajistit péči o děti. Zřídili jsme tedy adaptační skupinku, do které mohly děti docházet, a maminkám se otevřela možnost najít si práci alespoň na pár hodin denně. A jednou z maminek, která sem pravidelně vodila svou dceru, byla právě Yulia. Napadlo nás, že bychom ji mohli oslovit, aby doplnila náš tým, který v adaptační skupince pracuje. Od začátku totiž byla velmi komunikativní, spolehlivá a měla výborný vztah k dětem. My jsme zase potřebovali někoho, kdo se s dětmi domluví

ukrajinsky. Práci jsme jí tedy nabídli a ona s nadšením přijala,“ doplňuje Anna Bíbová.

Když se pak malesická ubytovna z provozních důvodů zavřela, spousta maminek se přesunula na různá místa v Plzeňském kraji, někdo se vrátil na Ukrajinu. S několika rodinami však spolupráce pokračovala i nadále. „Chtěli jsme v pomoci ukrajinským rodinám pokračovat i v Plzni, a proto jsme se rozhodli zřídit adaptační skupinku přímo v centru v Resslově ulici, kde má naše služba sídlo.“

Nyní se Yulia spolu s českými kolegyněmi stará o to, aby mělo všech 16 dětí řádný denní režim, osvojilo si základy češtiny, a bylo tak připraveno na případný začátek školního roku. V blízké jídelně se dokonce podařilo domluvit dodávání svačin a obědů. Děti ve věku 3 až 10 let přicházejí už kolem půl osmé a odcházejí až po 16. hodině, aby měly maminky dostatek času na práci. „Tuto skupinu pro děti vnímám velmi pozitivně a práce v Arše se mi velice líbí. Chtěla bych moc poděkovat všem obyvatelům ČR, že nám pomohli. Velkou pomoc nám poskytla Archa, Malesice, organizace, které nám poskytovaly i psychologickou pomoc, ale i různí lidé, kteří nám jen tak vozili jídlo a oblečení. Takže bych chtěla říct, že moc děkuji, protože díky tomu všemu mám práci, moje děti jsou v bezpečí a můžeme žít normálně,“ dodává Yulia.

Anika Stulíková

Adaptační centrum a ČCE

V obtížných situacích si uvědomujeme, že Kristus je životní jistota

V posledních měsících pracujeme v Adaptačním centru Chodov pro děti ukrajinských uprchlíků. K této práci jsme se dostali vlastně náhodou a nejedná se o církevní iniciativu, nýbrž o zcela sekulární Organizaci pro pomoc uprchlíkům (OPU). Přesto o naši zkušenosti chceme psát právě do evangelického časopisu. Překvapivě totiž právě na pozadí této necírkevní činnosti s údivem každý týden rozkrýváme, co vše českobratrsko-sesterská komunita dokáže! Zároveň si už delší dobu všímáme, že je v ČCE hodně snadné spadnout do pasti stížností. Pozorujeme to na sobě i na našem okolí. Je toho tolik, co by mohlo fungovat lépe, a tak jako celá společnost i naše sbory se musí vyrovnávat s těžkou finanční situací, což pro mnoho věřících znamená zásadní existenční nejistotu. Stížnosti a naštvanost jsou jednou z cest, jak se s touto situací vyrovnávat. Někdy je to i oprávněné. Asi i proto, že my dva patříme k těm, kteří pro stížnost nejdou daleko, máme chuť pro jednou napsat něco v jiném duchu, protože v poslední době oba zažíváme velkou sílu a potenciál, který v církvi dřímá! A taky to, že když se člověk pořád točí ve stěžování, velmi snadno přehlédne to krásné.

Matěj víceméně od začátku války pomáhal na pražském Hlavním nádraží, kde se blíže seznámil s OPU a slyšel první zvěsti o čerstvě vznikajícím centru. Zvěst dala zvěst a Matěj začal v centru pracovat. Eliška se pak o centru dozvěděla právě od tohoto svého evangelického kamaráda. Shodou náhod se pak na tzv. Devadesátkách – křesťanské akci ve sboru ČCE na Jarově, kde se setkávají lidé narození v devadesátých letech –

seznámila s hlavním koordinátorem projektu Petrem Pijáčkem. Byl to pro ni vlastně vtipný moment, protože OPU nemá s církví nic společného, přesto to byl už druhý člověk v evangelickém prostředí, který jí o centru vyprávěl. A tak tam někde na Devadesátkách začíná příběh o tom, jak jsme oba nově objevili církev.

Eliška Roll a Matěj Šulc

Než se centrum otevřelo svým malým klientům, bylo třeba přetvořit starou kancelářskou budovu na prostor vhodný pro děti. S tím souvisely i první chvíle, kdy bylo třeba přestěhovat spoustu nevhodného nábytku. Zoufale jsme hledali dobrovolníky, kteří by nám se stěhováním pomohli, když se náhle objevila skupina ochotných studentů Evangelické teologické fakulty UK. S dalším stěhováním pak zase pomohla mládež ze sboru ČCE Strašnice. Když centrum v počátcích shánělo úpěnlivě hry a další vybavení, byly to převážně maminky z různých pražských sborů ČCE, které darovaly věci po ►

svých dětech, nebo dokonce zakoupily něco nového přímo pro děti ukrajinské. Tři evangelici v adaptačním centru pracují – my dva pomáháme s koordinací, třetí je jedna z vychovatelek. Vyučující na ETF UK zase pomohli s propagací centra na půdě fakulty, a tak u nás mohlo být několik studentů sociální práce na praxích. Správce sítě ETF UK Matěj Bouček zase ve zcela zásadní moment pomohl s on-line propagací. Naše domovské sbory bez zaváhání ohlašovaly, jaké potřeby centrum momentálně má a jak by mohli členové těchto společenství pomoci. Oběma se nám stalo, že jsme v neděli po bohoslužbách někomu vyprávěli, co na Chodově děláme, a najednou dotyčná osoba vytáhla peněženku a dala nám peníze s větou „kupte dětem nějaké hračky“ nebo ihned nabídla svou pomoc. A upřímně řečeno, věříme, že pomoc našich bratří a sester ještě zdaleka neskončila. Víceméně každý týden se někdo jen tak ozve, že má třeba chvilku čas dobrovolně pomoci, že nám chce věnovat dětské křesílko a tak dále. Z jednoho podobného podnětu vzešlo, že tři uprchlické děti, pro které už v centru bohužel nebylo místo, mohly jet na známý bělečský tábor pod vedením Eliáše Cizla.

Všechny výše zmíněné momenty za sebou skrývají ještě další konkrétnější příběhy a interakce. Snad alespoň v náznaku dávají znát postupný přerod nehostinné budovy nejen do centra pro děti, ale také do epicentra tvořící se nové komunity. Ta samozřejmě nesestává jen z členů ČCE či křesťanů, je mnohem pestřejší. Do osmi adaptačních skupin dochází celkem 144 ukrajinských dětí a v centru se setkáváme i s jejich rodiči. Zaměstnáváme 11 uprchlých ukrajinských žen – šest vychovatelek, tři paní na úklid a dvě psychologičky. Dále tu máme české a ruské vychovatele, tři koordinátory centra a paní, která se stará o program skupin. Je tu svět OPU, našich podporovatelů, sponzorů anebo ochranky, která skrze oficiální recepci na budovu dohlíží. A aby toho nebylo málo, rozšířili jsme na léto své řady ještě o skupinu amerických stážistů. Přesto když cokoliv potřebujeme,

jsou to právě naši známí z církve, na které se obracíme a kteří dokážou nejrychleji zareagovat v okamžiku nouze. A toho si ohromně vážíme!

Ale ještě je tu jedna rovina, ve které církev hraje zásadní rozměr. Na zcela osobní úrovni se nám někdy stane, že jsme vyčerpaní, otrávení nebo zápasíme s otázkami, se kterými si nevíme rady. A církve a naše sbory jsou v tom s námi. Ne nějak explicitně, ale prostě jen tím, že jsou. Že do nich v neděli můžeme zajít, načerpat duchovní posilu pro další dny, zaslechnout něco, co v hukotu každodennosti vytěšňujeme, popovídat si s milými lidmi. Nedávno tak Matěj, který v centru pracuje na víc než na plný úvazek, pronesl větu: „Viš, že kdyby nebyla církev, tak bych tohle asi vůbec nezvládl?“ Chceme to zmínit, protože víme, že spoustu farářů, presbyterů a aktivních lidí v církvi trápí otázky, jestli to má smysl. Jestli by neměli dělat něco užitečnějšího. I my dva patříme mezi ty, kteří si tyhle otázky často kladou. Tak s naší novou zkušeností chceme říct, že děláte skvělou práci! Bez vás všech by nebyla církev. Právě v obtížných situacích, jako je uprchlická krize, vyvolaná neočekávanou válkou, si uvědomujeme, že Ježíš Kristus a v něm zakotvené církevní společenství je pro nás skutečné pozeňání a životní jistota.

ve třídě

Jak jsme zmínili v úvodu, víra v našem centru není téma, kterému bychom se explicitně věnovali. Dohromady nás přivedla pomoc uprchlíků, nikoli křesťanské společenství. Přesto zde

cítíme vše prostupující Boží požehnání. Každý týden vznikají náročné situace. Zpočátku třeba ohledně nedostatečného vybavení centra, nejčerstvěji se pak otevírá ohromná výzva v podobě chybějících financí na fungování do konce roku. Ale každý problém se do dnešních dní podařilo vždycky vyřešit. A to zdaleka ne skrze síly nás zaměstnanců, ale mnohdy právě skrze úžasné lidi, kteří nám byli posláni do cesty nějak náhodou. A často ve chvíli, kdy jsme je opravdu

hodně potřebovali. A tak jsme moc vděční za tuhle podpůrnou síť, která se pomalu kolem centra vytváří. Jsme vděční za církve, která není uvězněna na svých pozemcích, ale dokáže překračovat hranice a působit ve světě. Díky za to! A kdybyste chtěli nějak pomoci, možností je spousta!

Eliška Roll a Matěj Šulc, evangelíci na církev hrdí,

foto: Vladimír Šigut (Forum)

EKUMENA

Jsme spolu na cestě

Partnerské sbory se setkají tváří v tvář v Olomouci

„Jsme spolu na cestě!“ To je heslo partnerské konference, která se v červenci 2023 bude konat v Olomouci. Jde o partnerství mezi naší církví a církvemi v USA a ve Skotsku. Od 9. do 13. července 2023 se sejdou zástupci partnerských sborů, Diakonie a fakult, zvány jsou všechny generace, zvláště i mladí lidé. Vítání jsou také zástupci sborů a organizací, které mají zájem partnerství navázat.

Konference nabízí nejlepší možnost hodně se dozvědět o tom, jak může být partnerství přínosné pro sbor, pro diakonickou instituci nebo i pro pěvecký sbor. A hlavně je samotná konference živé svědectví o tom, jak partnerství spojuje lidi, pomůže najít nové přátele i inspirovat.

Na partnerské konferenci v Olomouci budeme spolu slavit bohoslužby a diskutovat o životě jako křesťané, budeme zpívat, společně vařit, dělat výlety a mnoho dalších věcí. Hlavním jazykem na konferenci bude angličtina. Alespoň základní znalost angličtiny je proto nezbytná, není však třeba lámat si hlavu s její

dokonalostí. Témata budou z oblasti, která se týká motivu společné cesty: V rodině, ve sboru, ve společnosti a i v našem partnerství kolem světa, kde jsme bratry a sestrami jako členy té jedné velké křesťanské rodiny. Bydlet se bude v Olomouci v rodinách a v penzionech. Místní sbor už pilně pracuje na přípravě a na tvorbě zázemí pro úspěšné konání konference.

Sbor má živé partnerství s americkým presbyteriálním sborem v Athens, Georgia. V posledních letech se sbory v Olomouci a Athens navštěvovaly, uspořádaly společná setkání a semináře a zažily spolu krásné společné týdny. Sbory v Kateřiněch a v Ratiboři spojuje společný ►

zájem o hudbu zvonků s presbyterním sborem Westminster v Pittsburghu ve státě Pennsylvánie. Letos v červenci přijel zase tým z Pittsburghu na týden společného hraní zvonků s krásným závěrečným koncertem v kostele v Ratiboři.

Sbory v Letohradu a v Annapolis ve státě Maryland zase mají už víc než 20letou historii partnerství a více než stovka lidí z každého sboru měla možnost zavítat do toho druhého sboru. Toto léto navštívili dva mladí lidé z ČCE Annapolis a jiné sbory v USA a měli možnost poznat život v Americe a zvlášť život Presbyterní církve.

Ale i Diakonie a Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy jsou aktivní součástí tohoto partnerského společenství. Právě poslední partnerská konference se konala v roce 2019 v Columbia Theological Seminary, která je partnerskou institucí Evangelické teologické fakulty.

Očekáváme v Olomouci kolem 60 účastníků a velice doufáme, že mezi účastníky budou i lidé, kteří mají chuť se sborem v USA nebo ve Skotsku také započít partnerství. Pokud budete chtít další informace, můžete se obrátit na Gerharda Reininghause, předsedu pracovní skupiny pro

partnerství, a to nejlépe mailem na adresu reininghaus@e-cirkev.cz.

Více informací najdete také na webových stránkách partnerství: http://czechpres.net/Partnership/partnership_main.htm

Tamtéž naleznete i další informace o pracovní skupině pro partnerství, jako například zoom konference, které pořádáme každý rok dvakrát. Ta nejbližší se bude konat v neděli 23. října 2022 od 20 hod. Téma bude: Církev a děti.

Gerhard Reininghaus

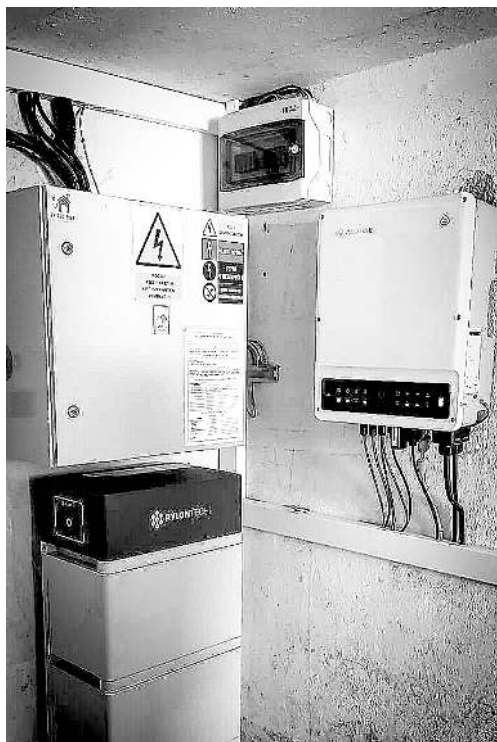
FINANCE

Možnost pro sbory v boji s růstem cen energií

Hovořit o růstu cen energií je dnes spíš klišé. Přesto o nich mluvit musíme, protože je to realita. Pro církve jde o velké ohrožení zvlášť proto, že řada sborů využívá sružený odběr energií na základě smlouvy, která končí v prosinci 2022. I když nyní jednáme o smlouvě nové, není šance na udržení stávajících podmínek a růst bude markantní.

Detailní informace o celé problematice s návrhy řešení byly poslány sborům ve sborové zásilce ze dne 8. června. Týkají se zvláště možnosti žádat finanční dotace na opatření proti růstu energií, a to včetně interních církevních zdrojů – zvláště z programu Diakonických a rozvojových projektů (DaRP).

V rámci výzvy „ČCE a životní prostředí“ je totiž možné žádat i o nemalé dotace na opatření, která mohou výrazně zlevnit provoz sboru – fotovoltaické elektrárny, tepelná čerpadla či zateplení. Dovolím si zdůraznit, že DaRP lze kombinovat se státní dotací, čímž se náklady na pořízení sníží zcela zásadně.

Máme radost, že v srpnu 2022 byla na poděbradské faře spuštěna nová fotovoltaická elektrárna (FVE), která patří spolu s elektrárnou v chrásteckém sboru v církvi k prvním vlaš-tovkám. Poděbradská elektrárna (na fotce) umí vyrobit za ideálních podmínek až 6,5 kW. Oba sbory na pořízení čerpalý obě dotace – státní i z DaRP. Nemůžeme určitě sdělovat přesnou cenu díla, ale obě dotace pokryly většinu celé investice.

Proto si dovoluji pozvat sbory k promyšlení a podání žádosti ještě tento rok. Termín podání je do 15. 10. 2022 (vzhledem k povinnosti projednání seniorátními výbory je potřebné jim je předat již 25. září, nebo je mít předjednané). Podání je plně elektronické, v pěti krocích, a žádat lze o podporu realizací v letech 2023–2024. Projekty úspor energií všeho typu a možné dotace můžete bez ohledu na podporu z DaRP konzultovat na ústředí církve s Petrem Mokrejšem, který si na vaše projekty vždy rád udělá čas. Konzultaci doporučujeme i proto, že u možnosti obdržet dotace od státu je nutné znát způsob užívání objektu a podle něj zvolit správný program (Nová Zelená úsporám nebo Evropské sociální fondy). Více o DaRP najdete zde <https://ustredicce.e-cirkev.cz/darp> nebo pište na mokrejs@e-cirkev.cz.

Martin Balcar, vedoucí tajemník církevní kanceláře

JUBILEUM

Paní farářová, pro kterou je církev širším domovem

Marta Rozbořilová oslavila devadesátiny

Když jsem koncem září r. 1989 nastoupila jako vikářka v Boskovicích, vítal mne nejen bratr senior Rozbořil, ale také jeho vlídná a laskavá paní.

Zatímco oni žili na faře, mně a mému manželovi nabídli svůj nový byteček, připravený na důchod – na hezkém místě s vyhlídkou na park a hrad. Paní farářová mi později přidala ►

i pokojové kytičky, abychom to tam měli veselější.

Velmi brzy mi byla oporou i proto, že její muž odjel na dlouhou cestu na Kubu a do Nikaraguy, a tak zůstala péče o sbor, farní kancelář atd. z velké části na mně. Paní farářova věděla dobře, jak funguje úřad i sborový život, znala snad všechny jeho členy a s tichostí, skromností, ale naprosto spolehlivě mi pomáhala.

Sestra Marta Rozbořilová patří k té generaci farářských manželek, pro které byla církev šir-

ším domovem, ne-li přímo domácností. Byla dobrá hostitelka, uměla naslouchat, udržovala chod fary bez jakéhokoli nároku na odměnu, uznání, ba odpočinek. Nevzpomínám si, že by si někdy stěžovala, ač práce bylo hodně, peněz pomálu a starosti všelijaké...

Marta Rozbořilová (*1932) je vdova po faráři Miroslavu Rozbořilovi (1929–2014). Ten spojil svůj profesní život zejména se sborem v Boskovicích, kde byl téměř třicet let farářem. Působil také ve sborech v Třebchovicích p. Orebem, v Kostelci nad Orlicí či v České Třebové. Kromě toho byl v letech 1979–1991 brněnský senior a pracoval také v ústřední církevní kanceláři jako tajemník pro ekumenu. Sestra Rozbořilová žije v Boskovicích, kde je členkou evangelického sboru.

Jsem vděčna za to, že jsem se za svého života potkala s celou řadou takových žen – služebnic, které byly oporou svým mužům, dětem, vnoučatům, ale také třeba kostelníkům, presbyterům či nám, začínajícím kazatelům.

Prosím Pána Boha, aby dal sestře Rozbořilové ještě hodně radosti a lásky a neméně prosím za to, aby i v dnešní době povolával pro své dílo stejně obětavé a věrné pomocníky.

Jana Potočková, foto: Libuše Rozbořilová

ZAHRANIČNÍ SBORY

Malá vzpomínka na „potulování“ mezi krajany

Rád vzpomínám na léta, ve kterých jsem navštěvoval krajanské evangelické sbory v Chorvatsku, Srbsku, Rumunsku, Polsku a na

Ukrajíně. I nadále se zájmem sleduji naše faráře, kteří mají jednotlivé sbory na starosti. Tu a tam jsem ve spojení i s krajany, kteří tvoří jádro

zahraničních sborů. V poslední době zejména se sestrou Provazníkovou z ukrajinské Vesely-nivky.

Mezi ty, se kterými jsem v občasném kontaktu, patří i sestra Zdenka Pagáčová, dobrá duše sboru v chorvatské Bjeliševaci. U krajanů v Chorvatsku jsem byl naposledy v roce 2017. Letos jsem již nemohl odolat pozvání a koncem července jsme bjeliševacké navštívili a cestou se mi vracely vzpomínky na mé „potulování“. Příjemná cesta autem nabídla i malé překvapení, to když na maďarské silnici, kterou jsem jezdíval, nás směrovka navedla na kus nové dálnice. První zastávkou v Chorvatsku byl Daruvar a setkání s paní Libuší Stráníkovou, která je stále aktivní v tamní České besedě. Sobota v Požeze byla ve znamení setkání se sestrou Zdenkou Pagáčovou. Bylo stále nač vzpomínat, ale probrali jsme i současné dění v církvi. V neděli jsem měl to potěšení vést bohoslužby v bjeliševackém kostelíku. Velmi příjemně mne překvapila účast, bylo nás kolem třiceti. Zpívali jsme písně ze „starého evangelického zpěvníku“ a po kázání nás pozdravil bratr farář Darko Turšič, který má bjeliševacký sbor na starosti. Po shromáždění nám bratr kurátor Vladimír Kamenčák ukázal půdní vestavbu, kterou sbor i za finanční pomoci ČCE provedl. Zařízená kuchyňka a několik pokojů k ubytování jsou pobídkou k návštěvě sboru v Bjeliševaci a okolí. K moři je to sice ještě dost daleko, ale pobyt mezi krajany mě zahrál (u srdce) víc než pobyt na slunné pláži. Milým překvapením po bohoslužbách bylo pozvání ke společnému sborovému

obědu do „českého domu“ – sídla místní české besedy.

Předsedkyně spolku Alenka Hrušková nás všechny přivítala a popřála dobrou chuť. Neděle to byla velmi milá, mnohé tváře účastníků bohoslužeb i spolustolovníků jsem poznával, některé jen matně, jména se pletla, ale stále bylo co vyprávět a vzpomínky ožívaly před očima. Milá Zdenko, díky patří zejména tobě a vašemu milému bjeliševackému sboru. Jsem vděčen za všechna setkání, připomněl jsem si, že roky spolupráce s krajany byly roky pozeňnané a nesou ovoce dodnes. Odjížděli jsme z mnohých setkání a rozhovorů povzbuzeni a s nadějí, že v brzké době navštíví sbor bratr farář Jan Krupa, který má bjeliševacké v pastýřské péči, a spolu s ním i jeho nástupce. S díky za vše, co bratr Krupa vykonal, a s přáním, aby jeho nástupce měl ze svěřeného úkolu radost, končím tuto malou vzpomínku. Bohu díky za všechno, co jsem mohl v přítomnosti krajanů prožívat.

Petr Brodský, emeritní potulný kazatel

RECENZE

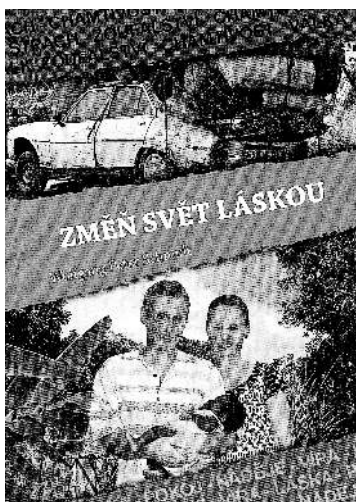
Zázrak v konžské buši

Změnit svět láskou lze. Aspoň trochu

Na stránkách Českého bratra jsme v minulých letech několikrát přinesli články o výstavbě a provozu školy v Mushapu, vesnici

ve vnitrozemí Konžské demokratické republiky (ČB 7/2012, ČB 3/2016, ČB 10/2017). Založili ji tam dobrovolníci z neziskové organizace ►

Aktive Direkt Hilfe (ADH) – Němec Wolfgang Schmidt a jeho česká žena Lenka s malým týmem spolupracovníků. Dejvický pěvecký sbor. Naši pěvci konal po několik let benefiční koncerty, děti dejvického sboru vařily polévku a výtěžkem z jejího prodeje podporovaly na dálku tento projekt. Wolfgang s Lenkou pracují celý život jako dobrovolníci a misionáři ve snaze pomáhat lidem tam, kde je to nejvíce zapotřebí. Prožili v Africe, převážně v Kongu, deset let. Mimo jiné postavili v buši dvě školy, které nabízejí bezplatné vzdělání tisícům dětí, což v této zemi vůbec není samozřejmost.

Svou životní cestu shrnuje Wolfgang Schmidt v knize *Změň svět láskou*, již napsal, jak píše sám v záhlaví, „na podporu konžského lidu i pro osobní prospěch každého čtenáře“. První obsáhlá kapitola je věnována životu v jedné z nejchudších zemí světa – Konžské demokratické republice. Je to rozlehlá země uprostřed Afriky, která má mnoho problémů, ale i obrovský potenciál; pro své nerostné bohatství je ale po desetiletí drasticky vykořisťována. Pokud chcete něčeho v Africe dosáhnout, musíte být připraveni překonat všechny možné potíže. Podnebí, vzdálenosti, stav cest či spíše necest, nedostatek pitné vody, horko či déšť. Korupce existuje všude, včetně všech stupňů státní

správy, což uvrhává chudé vrstvy do ještě větší chudoby. Na druhé straně se u velké většiny místních lidí setkáte s přívětivostí, ochotou pomoci a přátelstvím. Čas tu plyne jinak než v Evropě, přesně podle pořekadla „Když Bůh stvořil svět, dal Evropanům hodiny a Afričanům čas“. Statistiky školního vzdělávání neexistují, ale odhaduje se, že jednoduše kvůli nedostatku vzdělávacích zařízení polovina dětí ve školním věku nemá do škol přístup. Pokud jsou ve vnitrozemí školní budovy, často nemají pořádné střechy ani školní lavice.

Škola v Mushapu

Další kapitoly spojuje palčivá otázka a praktická odpověď: Jak pomoci obyčejným lidem v konžském vnitrozemí ke kvalitnějšímu životu? Podle autora knihy vzděláváním zdejší mladé generace. Největší překážkou pro školní vzdělávání je nutnost platit školné, které si spousta lidí nemůže dovolit. Tak se zrodil nápad a z něj projekt ADH: Podpořit vzdělání místních dětí, postavit školu a zorganizovat vzdělávací proces tak, aby rodiče mohli své děti posílat do školy zadarmo, což je v Kongu neslýchané. Vše začalo v roce 2011 s desetihektarovým pozemkem v obci Mushapo, který darovali místní náčelníci. Byla to však netknutá divočina, plná keřů. Německé velvyslanectví v Kongu poskytlo dotace na stavbu budov. To bylo první velké vítězství ADH. Podařilo se dát dohromady tým spolupracovníků a postavit zděnou školu s pevnou střechou, se světlými učebnami s pevnou podlahou, takže škola mohla fungovat i v období dešťů. Od jejího otevření zdarma chodilo do školy více než 2000 dětí ze čtyř vesnic. V roce 2014 poskytlo velvyslanectví druhý grant, díky kterému bylo možné vybudovat zásobník na vodu, školní toalety a zdravotnické středisko. Do té doby nebyl v širokém okolí kvalifikovaný doktor ani adekvátní zdravotní péče. Provoz školy se snažil tým ADH co nejvíce zajistit, pustil se tedy i do zemědělského projektu. Z výnosů měl být spolufinancován provoz školy, zároveň se pěstovaly v regionu tolik potřebné potraviny

a současně to nabízelo žákům praktickou výuku. Časem přišli místní obyvatelé s návrhem zřídit pro své děti i střední školu, aby ty starší nemusely odcházet za dalším vzděláním do vzdálených měst. A nabídli, že učitele budou financovat sami, když deset učitelů a ředitele základní školy financuje ADH. Takto školy fungovaly několik let: Dopoledne chodily menší děti do základní školy (1. až 5. třída), dopoledne starší (6. třída a výše) do pokračovací. Za velký zázrak považuje Wolfgang, že platy učitelů základního stupně převzal stát a že také peníze začaly opravdu přicházet.

Násilí v regionu

Koncem devadesátých let bylo ve válce mnoho středoafričských zemí a občas násilí vypukne znovu. Když se v roce 2016 našlo větší naleziště diamantů, stala se obětí násilí i provincie, v níž se nachází škola v Mushapu. Tisíce lidí byly brutálně zabity a více než milion lidí muselo uprchnout. Cizinci museli odejít také. Ve škole zůstala asi jen čtvrtina žáků, a to z kmene Tshokwe, který vyhnal všechny ostatní kmeny. Ti pokračují s vyučováním v pronajatých prostorách školy v hlavním městě provincie – Tshikapě.

Úvahy nad světem

Další částí knihy prosakuje myšlenka: Má to vůbec cenu? Nasazovat energii, práci, zdraví a někdy i život, často s mizerným výsledkem? Podle názoru, který Wolfgang v knížce vyslovuje, to důležité je. I když můžeme změnit

jen malou část světa, máme udělat maximum. Někdo může namítnout: Vždyť je to jen kapka v moři! Platí však i toto: Častá krupěj i kámen proráží!

Na dalších stránkách se dozvídáme o novém školním projektu na novém místě, v Mabale, o rodinném životě s Lenkou a dcerkou Anisskou, kterou si jako týdenní miminko přivezli před léty z konžského sirotčince, nebo o spoustě přátel, kteří pomohli s nesnadnými úkoly. O mnoha věcech přemýšlí autor jako o zázracích, které se staly nečekaně v obtížných situacích a pro dobro věci. Závěr knihy je věnován úvahám nad udržitelností a rovnováhou mezi rozvinutou částí světa a tou „zaostalou“, která se propadá do hlubší a hlubší bídy. Po návratu do Evropy si klade autor otázky o smyslu jejího blahobytu a nadbytku, který se ukazuje v kontrastu s bídou Afričanů eticky neúnosný. V souvislosti s vírou přemýšlí nad tím, co každý může pro zlepšení světa udělat. Hezkým shrnutím celé knížky je použitý citát matky Terezy, která řekla: „Když nedokážeš nakrmit sto lidí, nakrm jednoho.“ A taky řekla: „Nikdy si nedělej starosti s čísly. Pomož jednomu člověku po druhém a začni od toho, který je ti zrovna nejbliž.“

Daniela Ženatá

Wolfgang Peter Schmidt: Změň svět láskou. Pforzheim, Frick Verlag 2021. 216 s. Knihu je možné objednat přes e-mail: wolfgang@w-p-schmidt.com Výtěžek z prodeje je určen přímo na podporu školních projektů v Konžské demokratické republice.

RECENZE

Z lásky k vědě, umění a knihám

V minulém roce vyšly péčí nakladatelství Academia/EMAN dvousvazkové paměti Františka Laichtera (1902–1985). Kri-

tické vydání připravil a úvod napsal někdejší děkan Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci prof. Jiří Lach. Nejen pro český ►

protestantismus je toto vydání mimořádná událost.

Příjmení Laichter se v českém kulturním prostoru stalo známým a posléze věhlasným díky spolupráci nakladatele Jana Laichtera (1858–1946) s T. G. Masarykem a dalšími filozofy a literáty od devadesátých let 19. století. To je zrovna období, kdy to v české kultuře začíná kvasit, a právě Jan Laichter k tomu nemalým dílem přispěl, třebaže se nejprve sám musel vypracovat. Svým rodinným původem na malém městě byl totiž určen „do kupectví“. Za sebou měl jen dobrušskou školu, ale nesmírným úsilím a cílevědomostí si vzdělání jako samouk doplnil. A tak se na doporučení dostal do Ottova knihkupectví v Praze, později i do jeho nakladatelství, až se jako nakladatel postavil na vlastní nohy. I když neměl žádný kapitál, začal vydávat časopis *Naše doba*, a když si získal dost abonentů, postupně přidával další: Laichterův výbor nejlepších spisů naučných, úvahovou četbu *Otázky a názory*, *Žeň z literatur*, *Pěkné knihy pro mládež* atd. Svého nejmladšího syna Františka si vyhlédl jako svého nástupce a ten se na své povolání připravil studiem v Lipsku a Paříži. Toto předávání štafety je příklad blahodárnosti kontinuity v jakékoli činnosti. Zatímco pro Jana, aniž by žil v církvi, sloužil jako orientační osobnost TGM, František tuto autoritu přejímá, ale doplňuje ji o vliv akademické Ymky, kde získal nejen osobní víru, ale také svou celoživotní družku. A právě vedle vzpomínek na různé peripetie svého nakladatelského počínání patří líčení akademické Ymky za první republiky k obzvlášť zajímavým částem této publikace. Přiblíženy jsou zde osobnosti jako Jaroslav Šimsa, Emanuel Rádl, Josef B. Souček, Josef Lukl Hromádka. Pokud jde o posledně jmenovaného, najdeme zde stránky, na nichž autor líčí jeho přínos a závažnost, ale i pasáže, v nichž nedokáže smlčet své zklamání z postojů JLH po roce 1948.

Toto dílo o dvou silných svazích ukazuje, jak velký kulturní potenciál s celonárodním významem mělo nakladatelství, které posléze vedl vyprofilovaný evangelík. Laichter vydával encyklopedická, filosofická, historická i teologická díla, jakož i krásnou literaturu a všelijaké spisy poučné.

Knížka je napsána čtivě, je přístupná opravdu všem a má mnoho co říct i nám. Minimálně nám začne být jasné, že stejně jako malý národ se ani malá církev nemusí ztrácet v bezvýznamnosti, pokud vsadí na kvalitu a svou víru a poslání pochopí jako relevantní pro širší pospolitost.

Jestliže bychom rozlišovali mezi tituly podstatnými, užitečnými a zbytnými, a Bibli pro její nesrovnatelnost bychom do těchto škatulek ani nezařazovali, tak pro členy a přátele ČCE patří tento počin patrně k nejzávažnějším. Jde jen o to, jestli po takové potravě ducha ještě lačníme...

Martin T. Zikmund

Laichter, František: O umlčené kulturní epoše (I. + II. díl). Praha, Academia/EMAN 2021, 1796 s.

Neviditelná část člověka

Pořádali jsme v Berouně příměstský tábor, na kterém jsme mluvili o Jonášovi. Druhý den jsme se dostali k bouři na moři a k Jonášově skoku do rozbourřených vln. Plstěná loutka Jonáše se v mých rukou chvíli divoce zmitá a pak „zmizí“ pod polštářem. Jonáš je pryč. Tiha jeho viny ho stáhla až na dno.

Děti vědí, že tam příběh nekončí, však máme ještě pár dní před sebou (a velkou velrybu z prostěradla, prozrazující další vývoj příběhu, se nám před všemi zvědavci schovat nepovedlo). Dnešní dramatický příběh je ale dobrým odrazovým můstkem k rozhovoru o tom, co táhne ke dnu nás, v čem jsme i my jako ten Jonáš. Děti dostanou za úkol napsat nebo nakreslit na papír něco, co by sami rádi hodili přes palubu – něco, s čím si nevědí rady, co by na sobě chtěli změnit, nechat za sebou. Z každého papíru pak složí loďku, kterou odpoledne po vodách naší Berounky pošlou dál. Ač jdou proudy tohoto líného přítoku Vltavy s tou mytickou Jonášovou bouří srovnávat jen stěží, připadá mi to jako dobrý symbol.

Děti chvíli přemýšlejí a pak se dají do práce. Sednu si vedle toho nejmladšího. „Tak co, Indy, chceš s tím nějak pomoci?“ Pětiletému prckovi se hrdě zaleskne v očích. „Já už to mám! Dívej!“ Podá mi svůj papír. Čekal jsem obrázek. Místo něj se na mě z papíru smějí tři velká různobarevná písmena: EGO.

Chvilí na nápis jen překvapeně koukám. Vždyť tenhle klouček si ani nedokázal podepsat svůj táborový deník!

„Indy, a ty víš, co to znamená?“

„Jo. To je ta část člověka, která nejde vidět.“

Další den se na to Indyho ještě jednou zeptám, on už si ale na včerejšek vůbec nevzpomíná.

Velryba, hry a stezka odvahy ho už mezitím přenesly někam úplně jinam.

Ego. Naše „do sebe zatočení“, tunelové vidění, ve kterém vidím jen sebe, osamělá sebe-láska, která se jako při skleníkovém efektu odráží stále jen zpátky ke mně a nedává nic ven. Ego v nás vidět možná nejde, přesto se umí tak silně projevit navenek. Vyhřezá do válek a mocenských komplotů, němě na nás zírá z vybilené přírody. Spálené životy, spálená zem, nejistá budoucnost národů i celé planety. Pokud něco hodit přes palubu, tak to naše ego.

Pane Bože, když to vidí i ti pětiletí, kéž to vidíme i my.

Jordan Tomeš, foto: pexels.com

v borůvčí

foto: Vojtěch Zikmund

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Jana Plíšková

členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,

Jana Hofmanová, Ondřej Kolář,

Jaroslav Pechar, Lenka

Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

pobyt pro děti s postižením na
táboře v Bělči (foto: Tomáš
Znamenáček)

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka říjnového čísla
je 18. 9. 2022.

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

číslo účtu: 179521067,

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové
podobě: Diakonie ČCE,
Klimentská 18, 110 05
Praha 1, tel.: 222 316 306,
732 324 956
e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27
150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x
ročně, jednotlivá čísla 30 Kč
roční předplatné 350 Kč
do zahraničí 900 Kč
sponzorské 600 Kč
Informace o předplatném podá,
objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
Facebook: Český bratr,
instagram.com/ceskybratr
www.e-cirkev.cz
/ Co děláme / Média /
Církevní tisk / Český bratr

www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace
- audioverze
- řazení podle rubrik
- odkazy na jednotlivé příspěvky

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem Příroda a stvoření.

KURZY CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

v zimním semestru 2022

na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy

Praha

- Úvod do evangelické teologie I: Religionistika
- Úvod do evangelické teologie II: Filosofie: Nový ateismus

Olomouc

- Úvod do evangelické teologie: Církevní dějiny

Plzeň

- Úvod do evangelické teologie: Religionistika

Přihlašujte se na Studijním oddělení ETF UK!

etf.cuni.cz

facebook.com/etfuk

@etf_cuni

CELOŽIVOTNÍHO
II, UNIVERZITY
KU

elické te

ZS 2022

elické te

2022/2023

d do evang

(ZS 2022/23)

evangelické te

ZS 2022/23), C

otestantské P

2023

kar

MOTIVACE A AKTIVIZACE ŽÁKŮ

**Praktické aktivity
pro žáky s/bez SVP**

Akreditovaný zážitkový kurz
pro pedagogy a asistenty pedagoga

Termín: 30. 9. 2022

(celkem 8 h.), cena 2 000,-

Místo výuky: Evangelická akademie, Praha Spořilov
Blíže informace: www.eapraha.cz (Uchazeč)

NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ PRO ROK 2023 V PRODEJI OD ŘÍJNA

1 kus 110 Kč / 5 kusů a více po 99 Kč/ od 10 kusů po 89 Kč
Objednávejte na tel.: 224 999 272 nebo na vozenilkova@e-cirkev.

KOŘENOV

2023